

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

Jordi Sagrera Torres

Treball Final de Grau de Llengua i literatura catalanes

Universitat Oberta de Catalunya

Juny 2024

Director: Roger Pérez Brufau

RESUM

El present treball pretén dur a terme una anàlisi de les arengues polítiques i qualsevol acte comunicatiu dels estadistes ultradretans de Catalunya, Espanya i Europa, i, així determinar si les metàfores conceptuals d'inspiració bèl·lica són els perfectes i infal·libles projectils lingüístics amb què els partits extremistes dretans sustenten l'aparell propagandístic.

Consegüentment, s'estudien discursos polítics, les campanyes, els programes polítics i les interaccions dels polítics d'ultradreta a les xarxes socials, especialment tot el que es diu i escenifica durant la precampanya i campanya de les eleccions al Parlament de Catalunya 2024, amb la voluntat d'identificar la metàfora conceptual bèl·lica, analitzar-ne l'estructura i determinar-ne els usos i finalitats per les quals són tan importants per la política d'extrema dreta. Alhora i gràcies a l'estudi, es constatarà si la metàfora conceptual és la font i estructura fonamental sobre la qual se sosté el màrqueting de la ultradreta catalana i, a l'encop, es procurarà determinar sí també ocorre aquest fet als partits d'extrema dreta espanyola, europea i d'altres racons del món.

PARAULES CLAU: Lingüística Cognitiva, metàfora conceptual, guerra, extrema dreta, discurs, màrqueting.

ABSTRACT

The aim of this work is to analyse the political speeches and all the communicative acts of the far-right politicians of Catalonia, Spain and Europe, in order to determine whether the conceptual metaphors of war inspiration are the perfect and infallible linguistic projectiles with which the far-right parties support the propaganda apparatus.

Consequently, political speeches, campaigns, political programmes and interactions of far-right politicians on social networks will be studied, especially everything that was said and staged during the pre-campaign and campaign for the 2024 elections to the Parliament of Catalonia, with the aim of identifying the conceptual metaphor of war, analysing its structure and determining its uses and purposes, for which they are so important in far-right politics. At the same time, and thanks to the study, it will be verified if the conceptual metaphor is the source and fundamental structure on which the marketing of the Catalan ultra-right is based, and at the same time it will be tried to determine if this fact also occurs in the parties of the Spanish, European and other corners of the world extreme right.

KEYWORDS: Cognitive linguistics, conceptual metaphor, war, far-right, discourse, marketing.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. METÀFORA CONCEPTUAL.....	8
2.1. Concepte i estructura.....	8
2.2. Característiques.....	10
2.3. Classificació: metàfora primària i metàfora secundària.....	11
2.4. Metàfora multimodal: metàfora gestual i metàfora visual.....	12
2.5. Metàfora i discurs polític.....	15
3. ANÀLISI DEL BEL·LICISME EN EL DISCURS D'EXTREMA DRETA.....	18
3.1. Què és l'extrema dreta i quins partits són d'extrema dreta?.....	18
3.2. Quines són les metàfores més emprades per l'extrema dreta?.....	21
3.3. Unes xarxes socials metafòriques.....	22
3.4. En <i>defensa</i> de Catalunya.....	24
3.5. L'enemic a casa.....	28
3.6. La <i>performance</i> : la metàfora multimodal.....	31
3.7. La universalitat de la guerra i l'enemic en mans de l'extrema dreta..	35
4. CONCLUSIONS.....	38
5. BIBLIOGRAFIA.....	43
6. ANNEXOS.....	48
6.1. Taula d'expressions metafòriques procedents del programa d'Aliança Catalana.....	48
6.2. Taula d'expressions metafòriques procedents del programa de Vox	52

1. INTRODUCCIÓ

«Aquí va començar tot, i d'aquí estant, ho reconquerirem TOT. Visca Ripoll i Visca Catalunya!» amb aquesta piulada va celebrar Sílvia Orriols (2023) el triomf als comicis municipals celebrats el propassat 28 de maig. El missatge acompanya una imatge de Guifré el Pilós, considerat el fundador de Catalunya i primer membre del casal de Barcelona per la tradició. Hom pot observar que en el text, la representant del partit d'ultradreta català Aliança Catalana empra el verb *reconquerir*, fet que pressuposa l'existència d'una invasió, una guerra i, endemés, evoca la figura del pare fundador de la pretesa i reivindicada Catalunya independent. La declaració d'Orriols és exemple de l'ús en mans de la ultradreta de la metàfora conceptual, concretament la bèl·lica, en els actes comunicatius, així com d'una *performance* determinada i molt estudiada que l'acompanya. Però, aquest exemple és una *rara avis* en el discurs de l'extrema dreta catalana, espanyola, europea o mundial?

Aquest treball anhela dur a terme una anàlisi de les arengues polítiques i qualsevol acte comunicatiu dels estadistes ultradretans de Catalunya, Espanya i Europa, especialment centrat en la precampanya i campanya de les eleccions al Parlament de Catalunya 2024. D'aquesta manera, es vol determinar si les metàfores conceptuais i altres entitats conceptuais cognitives, concretament d'inspiració bèl·lica, són els perfectes i infal·libles projectils lingüístics mitjançant els quals els partits extremistes dretans sustenten l'aparell propagandístic. És a dir, es vol respondre a la següent qüestió: és la metàfora conceptual bèl·lica la base del màrqueting de la ultradreta? Gràcies a la resposta es pretén palesar: primer, l'ús recurrent per part dels partits d'ultradreta de termes, referències, simbologia, eslògans, imatges, colors, etc. que evoquin a termes com ara *reconquerir*, *lluitar*, *defensar*, *bàndols*, *enemics*, *lluita*, *armes*, etc.; segon, l'estructura i la importància de la metàfora bèl·lica per al discurs ultradretà; tercer, com és la *performance* que envolta els discursos i les comunicacions dels partits polítics d'ultradreta; i, quart, la universalitat de la metàfora conceptual bèl·lica, per mitjà de la comparació dels discursos i actes comunicatius de diferents partits ultraconservadors d'arreu del món.

La metàfora conceptual és una de les teories més reeixides de la lingüística cognitiva, per aquesta raó es poden trobar una infinitat de manuals, tesis i articles al respecte. En aquest treball s'ha partit dels estudis referencials dels conceptualitzadors i màxims exponents, George Lakoff i Mark Johnson, que a *Metaphors we live by* (1980) afirmen que la metàfora no és sols una figura retòrica emprada en l'àmbit literari, sinó que és un recurs habitual i quotidià que permet estructurar el pensament i el coneixement del món circumdant. A partir d'aquesta obra pionera, n'han sorgit altres d'ambdós autors que esdevenen puntals en aquest treball com *Moral Imagination* de Johnson (1993) i *Metaphor and war* (1991), *Moral Politics* (1996), *Don't think of an elephant!* (2004) i *The Political Mind* (2008) de Lakoff, ja que sustenten l'examen detallat i les conseqüències de la metàfora, i concretament la d'inspiració bèl·lica, en el discurs i acte comunicatiu polític. No obstant això, atès que també és objecte d'investigació la *performance* que acompanya l'acció comunicativa de la ultradreta, s'han seguit els estudis de Forceville i Urios-Aparisi a *Multimodal metaphor* (2009) que demostren l'efectivitat de la metàfora gestual i visual i el reforç visual dels elements paralingüístics en l'assimilació per part del receptor del marc conceptual irradiat amb la metàfora. Finalment, cal esmentar l'article «Universality and Variaton in the Use of Metaphor» de Zoltán Kövecses (2006) que facilita validar la universalitat de la metàfora, és a dir, la seva plausibilitat en els diferents contextos lingüístics arreu del món en boca dels diferents estadistes ultradretans internacionals.

Altrament, l'anterior relació d'autors i obres no és excloent, car, com bé ja s'ha esmentat, la metàfora conceptual és un àmbit de constant estudi i desenvolupament. Per això, el marc conceptual també es nodreix de l'anàlisi de científics com ara «INTERNET: una xarxa de metàfores» de Roger Pérez Brufau (2007), «La metàfora conceptual» de Cristina Soriano (2012) o *Introducción a la lingüística cognitiva* de Maria Josep Cuenca i Joseph Hilferty (2013), d'entre altres, que complementen i permeten conceptualitzar la metàfora en el marc de la Lingüística Cognitiva.

També són un element important en aquest projecte les diferents aproximacions per part de periodistes, historiadors i experts en política del ressorgiment i auge de la ultradreta al món. Així doncs, són cabdals escrits com ara «Emergencia del populismo en España: marcos metafóricos de Vox y de su comunidad online durante las elecciones generales de 2019» d'Arantxa Capdevila, Carlota M. Moragas-Fernàndez i Josep M. Grau-Massot (2022), «En defensa de España: Metáforas y marcos de la utraderecha» de Daniel Valdivia (2022), *Feixisme Persistent* d'Alba Sidera (2020) o *Vox frente a la historias* de Jesus Casquete *et al.* (2023) puix que ajuden a construir el marc polític, social, econòmic i històric que cerca edificar la ultradreta per a assolir la quota de poder que anhelan.

Per tal d'abastar l'objectiu del treball, s'han analitzat críticament els discursos, publicitat, comunicats i qualsevol altre acte comunicatiu dels diferents partits d'ultradreta. Endemés, aprofitant l'oportunitat de les eleccions al Parlament de Catalunya del 12 de maig de 2024, el corpus discursiu s'ha amarat principalment de les intervencions polítiques produïdes durant la seva precampanya i campanya. Conseqüentment, les participacions electorals, i totes aquelles anteriors que s'han considerat justificades, que contenen i empren la metàfora conceptual bèl·lica s'han documentat a aquest efecte. Les fonts que nodreixen el present estudi són principalment: les pàgines web dels partits polítics, la premsa escrita, els diferents mitjans de comunicació i les xarxes socials, especialment, X (l'antic Twitter), atès que les xarxes socials són els espais on la nova ultradreta ha trobat un lloc còmode, fàcil i massiu de comunicació amb els votants i la resta de la ciutadania.

Quant a l'estructura d'aquesta investigació, sense considerar la introducció, es distribueix en tres blocs diferenciats. El primer obeeix a la conceptualització de la metàfora conceptual i, especialment, la metàfora bèl·lica. El segon fa referència a la investigació i tracta de donar resposta a les preguntes de recerca. I finalment, el tercer bloc que recull les conclusions extretes de l'estudi dut a terme. A més, per a concloure el treball, després de la bibliografia, hi ha dues taules amb les metàfores conceptuais bèl·liques identificades en els programes

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

electorals al Parlament de Catalunya de 2024 d'Aliança Catalana i Vox que conformen l'annex.

En conclusió i com a tancament d'aquesta introducció, si bé l'estudi s'amara dels treballs de Lakoff i Johnson 1980, Lakoff 1991, 1996, 2004 o Valdivia 2022 que analitzen l'ús de la metàfora bèl·lica pels partits polítics, cobeja donar una altra visió, donat que situa la metàfora conceptual en els fonaments del màrqueting ultradretà, és a dir, vol palesar com la metàfora bèl·lica emprada pels partits d'ultradreta és la base sòlida sobre la qual es construeix un discurs amb la corresponent *performance* que permet imbuir en el receptor el marc conceptual perfectament predissenyat i estudiat pels grans òrgans d'aquests partits. És per això que, com es veurà, aquesta metàfora apel·la a allò més instintiu de l'ésser humà: la lluita, la defensa del territori, d'allò que posseeix i que l'alteritat amenaça de sostraure-li-ho; en altres paraules, la metàfora invoca les emocions més primàries de les persones: la por a la diferència i la defensa d'un mateix i de les seves possessions, tant físiques com de pensament.

2. METÀFORA CONCEPTUAL

2.1. Concepte i estructura

«*Els rojos són uns traïdors, estan torpedinant l'Estat*», «*defensaré a mort les meves idees*» o «*aquests venen i ens prenen la feina*» són expressions habituals i quotidianes que hom pot sentir en una conversa de cafè en què brollin les idees que els polítics d'ultradreta estan constantment introduint en el debat polític i, consegüentment, en l'ideari social. Aquests són tres exemples d'expressions metafòriques conceptuais i, encara que pot semblar una llicència retòrica, és un fenomen cognitiu freqüent, tal com afirmen Lakoff i Johnson¹: «La metàfora impregna la vida quotidiana, no només el llenguatge, sinó també el pensament i l'acció. El nostre sistema conceptual ordinari, en termes del qual pensem i actuem, és fonamentalment de naturalesa metafòrica» (L&J 1980:3).

Per tant, s'utilitzen les metàfores per a poder estructurar l'entorn, així entendre'l i projectar les idees. És un procés que permet «entendre i experimentar un tipus de cosa en el terme d'una altra» (L&J 1980:41). Per aquest motiu, la metàfora perd la condició de mera figura literària i esdevé una estratègia mental que obre un ventall il·limitat d'anàlisis lingüístiques en moltes àrees del coneixement humà. En conseqüència, és un procediment que possibilita conceptualitzar un domini de l'experiència, que sol ser abstracte i intangible, en un altre domini més proper al coneixement físic o familiar (Soriano 2012:97). El primer domini, el més abstracte, és el que s'identifica amb el domini destí i l'altre, el domini origen és el més immediat al físic. Aquest fet s'observa a continuació prenent com a exemple les dues metàfores objecte d'estudi:

¹ D'ara endavant aquests dos autors quan siguin citats de forma conjunta apareixeran com a *L&J*.

METÀFORA	DOMINI META	DOMINI FONT
LA POLÍTICA ÉS UNA GUERRA	La política	La guerra
ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC	L'alteritat	L'enemic en el marc de la guerra/el conflicte

Taula 1.- Dominis de les principals metàfores objecte d'estudi

Un cop observats ambdós exemples de la taula anterior, s'entén l'estratègia mental que opera en el pensament humà, ja que es conceptualitzen les idees polítiques en l'àrea semàntica bèl·lica, en la metàfora **LA POLÍTICA ÉS UNA GUERRA** i, en l'altra, **ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC**, es torna a produir aquest mecanisme de forjar la noció de l'alteritat en el camp semàntic de l'enemic, ergo, la guerra.

Arribats a aquest punt, convé no confondre la metàfora conceptual i l'expressió lingüística metafòrica. La primera és l'esquema abstracte del pensament i l'última és la forma en què es manifesta la metàfora, que pot tenir nombroses representacions lingüístiques. Tot prosseguint amb la il·lustració de les dues metàfores relacionades a la Taula 1, els possibles exemples de l'expressió lingüística són:

- i. En el cas de **LA POLÍTICA ÉS UNA GUERRA**
 - a. *Defensem Catalunya.*
 - b. El representant del partit polític *va guanyar la contesa electoral.*

- ii. I en el cas de **ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC**
 - a. *[El altres] només venen a robar.*
 - b. *[Ells] S'enduen totes les subvencions i jo només faig que pagar impostos.*

Els vincles o associacions sistemàtiques que es produeixen entre el domini font i el domini meta d'una metàfora conceptual s'anomenen projeccions o *mappings*. Cuenca i Hilferty (1999:102) descriuen dues possibles associacions: les correspondències ontològiques i les correspondències epistèmiques. Les primeres són les relacions entre els diferents elements dels dominis, o sia, aquells termes que estableixen un vincle analògic (per exemple, *enemics*,

adversaris, contraris, etc. per a referir-se a representants polítics d'altres partits, ètnies o col·lectius, més ben dit, l'alteritat, allò que no soc jo i posa en perill el patrimoni material i immaterial). En canvi, les correspondències epistèmiques són les generades gràcies al coneixement que posseïm dels dominis (per exemple, en el domini origen, la guerra és una lluita a vida o mort i, en el domini destí, la política és una lluita per a vèncer els altres polítics).

2.2. Característiques

Les metàfores conceptuais, a ulls de Soriano (2012:103-108), detenen les següents característiques:

- a) L'*embodiment* o corporeització. Un dels principals trets que comparteixen les metàfores conceptuais és el fet que la conceptualització d'aquestes està imbricada amb les característiques de l'entorn i del cos mitjançant el qual es percep. Un clar exemple d'aquesta característica es posa de manifest a la metàfora conceptual **LES IDEES SÓN MENJAR** en la qual s'identifica el procés de copsar el coneixement amb el d'ingerir aliments com ara «no em vaig *empassar* el discurs de la d'Aliança Catalana».
- b) L'estructura jeràrquica i l'herència. No són un fenomen lingüístic aïllat, per contra, moltes metàfores són casos específics de composicions més genèriques que han adoptat l'estructura. Per a il·lustrar aquesta característica cal observar com la metàfora **ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC**, adopta, a l'encop, l'estructura de **EL CONFLICTE ÉS LLUITA** i **LES RELACIONS SÓN CONFLICTES**. La raó d'aquesta concreció és transmetre la idea que la identitat social és un element que adscriu a un grup exclusiu i excloent.
- c) Les projeccions entre els dos dominis sempre són parcials, és a dir, no s'aplica tot el coneixement d'una àrea semàntica en l'altra.

- d) Les projeccions són invariables i múltiples. Aquesta característica implica, en primer lloc, que només es transmet la informació del domini original de manera coherent amb l'estructura d'imatge i esquema del domini de destinació. Això vol dir que les projeccions mantenen la coherència interna entre els diferents dominis i asseguren que la informació transferida sigui compatible amb el context receptor. D'altra banda, aquesta característica també implica que un mateix domini original pot servir com a font per a diverses interpretacions o destins en el domini receptor. En altres paraules, una única font pot generar múltiples interpretacions o aplicacions en distints contextos i, així, propicia una àmplia riquesa i diversitat de les projeccions meta.
- e) La unidireccionalitat. Únicament es pot projectar l'esquema del domini origen sobre l'origen meta i mai pot passar a l'inrevés.
- f) Inconscients i automàtiques. Són un recurs lingüístic que s'empra de forma constant, sense esforç i sense que el parlant se n'adoni.

2.3. Classificació: metàfora primària i metàfora secundària

Lakoff i Johnson (1999) diferencien les metàfores conceptuais en dos grups: les metàfores primàries i les metàfores secundàries.

Les metàfores primàries són aquelles que germinen de les experiències físiques i sensorials bàsiques humanes. Unes experiències que estan arrelades en la manera com s'interactua amb el món, és a dir, amb el que circumscriu a la persona des del dia que neix. Així doncs, el coneixement de pujar o baixar, de calor o fred, d'estar dins o fora, d'entre altres, modelen la comprensió del món de les persones. Aquest s'adquireix de forma automàtica i inconscient mitjançant el procediment normal d'aprenentatge neuronal. Encara més, Citron i Goldberg (2014) constaten, en un experiment fet a trenta-sis persones a Berlin, que les metàfores conceptuais en contraposició d'expressions lingüístiques literals produeixen una major activació del grup frontal inferior esquerre del cervell que

inclou còrtex gustatiu primari i secundari. És important el terme *adquisició*, ja que en cap cas, no és un coneixement innat de l'ésser humà, sinó que és una instrucció en què no té cap opció a decidir durant el procés. Endemés, com aquests coneixements reflecteixen els aspectes fonamentals de l'experiència humana, les metàfores primàries esdevenen universals; com més universal és l'experiència humana més universal és l'aprenentatge de la metàfora, ergo, més extensa és entre les diferents cultures del món (L&J 1999:56).

Les metàfores primàries actuen com a estructures cognitives subjacents que influeixen en com pensem sobre conceptes abstractes i emocionals. Per exemple, la metàfora primària **EL CONFLICTE ÉS LLUITA** es basa en l'experiència que hi ha la possibilitat d'una baralla física o psíquica en el cas d'una desavinença entre dues o més persones. Aquesta metàfora condueix a expressions lingüístiques universals com ara *guanyar*, *perdre* o *combatre* per a descriure una oposició o un repte difícil.

En canvi, les metàfores secundàries o complexes són construccions més elaborades derivades de les primàries que es desenvolupen en contextos culturals específics i s'adapten per a expressar conceptes més enrevessats i abstractes (L&J 1999:73). És per aquest motiu que poden variar àmpliament entre cultures i contextos socials. No obstant això, mantenen l'arrel en les metàfores primària subjacents. Com a mostra, la forma en què diferents cultures expressen la metàfora **LA VIDA AMB UN PROPÒSIT ÉS UN VIATGE** pot variar, emperò totes es basen en les metàfores primàries **ELS PROPÒSITS SÓN DESTINS** i **LES ACCIONS SÓN MOVIMENTS** (L&J 1999:61).

2.4. Metàfora multimodal: metàfora gestual i metàfora visual

Lakoff distingeix entre la metàfora conceptual i la metàfora d'imatge, sent aquesta última aquella precisa que projecta l'estructura esquemàtica d'una imatge a una altra (Cuenca i Hilferty 1999:104). Són expressions metafòriques úniques o com les denomina Lakoff «one-shot metaphors» basades en una

imatge visual; per contra, les conceptuals proporcionen a un sistema determinat d'expressions metafòriques un patró (Hilferty 1995:37).

A tall d'exemple i per a reforçar la distinció suara vista, si s'examinen les següents expressions lingüístiques: «el discurs de la Presidenta va *dinamitar* tots els arguments en contra», «ERC *ha perdut* la majoria al Parlament», «el PP *contraataca* després de la *desfeta* electoral», «Itàlia és una *bota*» o «el *ratolí*» com a perifèric d'un ordinador, és evident que les tres primeres són distintes expressions que segueixen un mateix *mapping* o patró entre el domini font i el meta de la metàfora conceptual **LA POLÍTICA ÉS UNA GUERRA**. En canvi, les dues últimes estableixen una correspondència parcial i única amb la imatge visual, ja que s'identifiqui Itàlia amb una bota és degut a la identificació de la forma de la península Itàlica amb una bota, sense que aquest fet impliqui una correlació total de cada accident geogràfic o regió amb una part d'aquesta peça de calçat (Hilferty, 1995:37). Aquest mateix extrem es repeteix amb el «ratolí» que deu el nom a la semblança d'imatge amb l'animal (Pérez Brufau 2007).

Nogensmenys, Charles Forceville i Eduardo Urios-Aparisi (2009) amplien la visió de Lakoff i afirmen que les metàfores no només són una propietat del llenguatge verbal, sinó que també poden ser expressades a través d'elements visuals i gestuals, com ara les fotografies, pintures, còmics, sons, moviments del cos, etc. Aquest enfocament reconeix que la comunicació humana no es limita només a les paraules, sinó que també inclou una gamma diversa de modes, com ara imatges visuals, gestos, sons, moviments del cos, d'entre altres. Conseqüentment, les metàfores no sols són emprades en el llenguatge verbal, sinó que també es poden utilitzar en altres modes comunicatius.

Altrament, la teoria de Forceville i Urios-Aparisi (2009) no sols s'atura en la constatació de l'existència de diversos modes per a expressar la metàfora, sinó en la capacitat de combinar-los, és a dir, la multimodalitat. Gràcies a la conjuminació d'elements verbals, visuals i gestuals es pot aportar una dimensió addicional a la comunicació i pot reforçar o complementar el significat de la metàfora verbal, sobretot aquelles que cerquen expressar conceptes altament

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

abstractes i complexos. En aquest sentit, cobren sentit els estudis de María J. Ortiz, M.D. Grima Murcia y E. Fernández (2017) i M. Jáni et al. (2019) que autèntiquen com les metàfores visuals, com també s'ha dit anteriorment en el cas de les metàfores conceptuals verbals (estudi de Citron i Goldberg), activen l'escorça prefrontal i amígdala esquerra i, consegüentment, confirmarien el seu origen cognitiu.

Imatge 1.- Campaña de la Generalitat de Catalunya per a l'1 d'octubre de 2017

La imatge anterior representa una representació de la multimodalitat de la metàfora conceptual. Si bé el text, no conté una expressió metafòrica, sinó que únicament apel·la a la raó i la capacitat natural de l'ésser humà per a prendre decisions, la imatge representa la metàfora conceptual **LA VIDA ÉS UN CAMÍ**. Caminar i anar endavant és viure i, mentre s'avança es prenen constantment decisions, que es conceptualitzen amb les interseccions. Les vies són el camí, les interseccions són els canvis d'agulla i les dues vies que sorgeixen posteriorment són les dues possibles sortides d'un plebiscit, el sí o el no, que, endemés, una de les opcions és una via morta, consegüentment, un atzucac. Heus aquí la importància de la multimodalitat, donat que el text de l'anunci aporta una informació concreta, tens la capacitat de decidir, que es veu àmpliament complementada i desenvolupada amb la imatge, tal com s'ha analitzat.

Per tot això i, després de l'escodriny de l'exemple anterior, es demostra com la metàfora multimodal amplia la comprensió de les metàfores i permet explorar

com es poden expressar i interpretar a través de diferents formes de comunicació més enllà del llenguatge verbal; com es combinen els diferents modes de comunicació per a crear significats més rics i profunds.

2.5. Metàfora i discurs polític

La cohesió entre la metàfora conceptual i el discurs polític és un fet palpable i quotidià arreu del món i és una matèria que ha estat objecte d'estudi per part de nombrosos científics d'entre els quals cal destacar les figures de Lakoff, Johnson i Teun A. Van Dijk.

La raó principal i evident del lligam entre el missatge polític i la metàfora és l'escaiença que el discurs és un acte comunicatiu que emprà llenguatge i té com a finalitat expressar idees i, per tant, influir en el pensament. La metàfora, com ja s'ha dit anteriorment, és una estratègia cognitiva que permet entendre conceptes abstractes mitjançant la seva conceptualització en conceptes més concrets i físics. D'afegitó, la utilitat d'aquest procés cognitiu en el discurs polític augmenta quan aquesta estratègia facilita no sols que l'oient copsi una idea, sinó que afavoreix crear un marc conceptual i comunicatiu efectiu de la doctrina partidista, alhora que permet influir la recepció i formació de l'opinió pública (L&J 1980).

Per exemple, «aquestes polítiques ens duran a la pujada de l'atur» emprà la metàfora **MÉS ÉS AMUNT** que sorgeix de l'experiència que els objectes més grans, normalment, estan per sobre dels més petits. Mitjançant aquesta simplificació, el ciutadà normal i corrent discerneix termes macroeconòmics sense tenir coneixements bàsics en la matèria, però fruit d'aquest desconeixement també assumeix les afirmacions dels polítics com a veraces.

A més, cal valorar en aquest punt els estudis de Van Dijk (2008, 2009) qui judica el paper reproductor i legitimador de les estructures socials i polítiques del discurs polític. L'esmentat autor constata que el missatge polític no cerca únicament dibuixar la realitat social i política, ans també la construeix i la valida.

Aquesta intervenció es duu a terme des de dos prismes, la construcció d'identitats i la denominació i resistència. La primera emergeix en la forma com es presenten i com descriuen els altres per a condicionar la percepció pública. Per contra, la denominació i resistència els serveix per a descriure les relacions i estructures de poder i així poder-les perpetuar, rebatre i desafiar (Van Dijk 2009).

Altrament, la metàfora conceptual en l'àmbit polític, a part del paper cognitiu que s'ha constatat, adquireix un rol persuasiu que es palesa en dues propietats clau: la focalització i el vincle. La metàfora permet fixar l'atenció en uns aspectes polítics en lloc d'altres; el ciutadà no pot parar esment en tot allò que passa en la política i, per això, cal seleccionar-los o simplificar-los. També demostra l'eloqüència de la metàfora el tipus de vincle existent entre el domini font i el domini meta. L'analogia existent entre el concepte a explicar i el concepte que s'empra per fer-ho implica que la visió del receptor del concepte font també es trasllada al concepte meta (Capdevila, Moragas-Fernández i Grau-Masot 2022:4).

Com a conseqüència, la declamació política aprofita dos factors o característiques de la metàfora conceptual com són l'*embodiment* i l'automatització per transmetre i consolidar el seu dogma. La població integra el discurs polític perquè, d'una banda, s'ha formulat amb metàfores primàries que busquen la corporeització de les idees associades als instints animals més primaris i, al mateix temps, simplificar-los per a fer-los més entenedors; i, de l'altra, perquè s'interioritzen i mecanitzen de manera que es repeteixen i automatitzen fins a l'extrem que assoleixen una presumpció de veracitat indiscutible, encara que siguin manifestament falses.

Capdevila, Moragas-Fernández i Grau-Masot ² (2020) asseveren que «la metàfora pot considerar-se un recurs discursiu amb un alt component pragmàtic que posa èmfasi tant en les dinàmiques de construcció dels discursos socials com en la seva comprensió» (p. 5). Aleshores, mitjançant aquestes els polítics poden focalitzar, influir, modular i edificar determinades postures polítiques i aspectes de la realitat, i, alhora, descentrar, desautoritzar, desmembrar i detonar tot allò que no els convé. Tot això desmunta qualsevol arbitrarietat en l'ús d'aquest recurs lingüístic en mans dels estadistes i, especialment, els d'ultradretans que abracen el populisme. La metàfora conceptual és un recurs natural i voluntari que beneficia la comunicació de les creences, identitat i ideologia política (Ibíd. 2020:5).

² D'ara endavant aquests tres autors quan siguin citats de forma conjunta apareixeran com a CM&G.

3. ANÀLISI DEL BEL·LICISME EN EL DISCURS D'EXTREMA DRETA

3.1. Què és l'extrema dreta i quins partits són d'extrema dreta?

Sovint es parla de partits d'ultradreta o partits feixistes indistintament quan, amb tota probabilitat, es vol referir a les agrupacions polítiques d'extrema dreta. El votant de carrer tendeix a pensar que els qualificatius «ultradreta/extrema dreta» i «feixista» són sinònims a l'hora d'identificar els partits amb l'ideari de l'aresta més dretana de l'arc polític. Tanmateix, aquesta afirmació és falsa, atès que són dues realitats diferenciades encara que tan imbricades que, de vegades, costa establir-ne el límit.

En aquest treball es parteix de la categorització i caracterització de l'extrema dreta i el feixisme albirada per Álvarez-Benavides i Toscano (2021). Una distinció que és feixuga, atès que els límits entre tots dos conceptes són difusos i depenen de les realitats socials i culturals de cada regió o espai polític. No obstant això, es poden determinar les següents semblances i diferències:

SEMBLANCES	
Nativisme o identitat nacional sustentada en l'etnicisme i la xenofòbia	
Autoritarisme i lideratge ferm	
Conservadorisme cultural	
Historicisme	
Exclusió dels altres, identificats en la figura de l' enemic	
Crítica a la globalització i multiculturalisme	
Encaix del paper social de la dona i el moviment feminista	
DIFERÈNCIES	
ULTRA DRETA	FEIXISME
Adaptació i reformulació de l'ideari per a convergir amb el joc democràtic vigent	Reformulació de l'Estat democràtic, per a transformar-lo en un d'autoritari i totalitari, en el qual s'aplicarà un nacionalisme extrem i on s'eliminarà la dissidència.

Taula 2.- Taula de semblances i diferències entre extrema dreta i feixisme

A la llum de la taula anterior, s'adverteix que són més els punts de convergència entre els dos conceptes que no pas les divergències. Això es deu al fet que l'actual extrema dreta és una evolució del feixisme, propiciada per la *Nouvelle Droite*, corrent polític encunyat per l'assagista francès Alain de Benoist als anys setanta del segle XX. L'esmentat acadèmic gal va proporcionar els nous fonaments al feixisme polític de la Primera Guerra Mundial per a poder dur a terme una reformulació total que els permeté abandonar la violència i acceptar les regles del joc democràtic (Álvarez-Benavides i Toscano 2021:5).

L'emergència de l'onada migratòria d'inici de la segona meitat del segle XX, la constatació de la realitat multicultural sobrevinguda per mor dels migrats, juntament amb les tesis de Benoist, van permetre desistir del racisme biològic, característic del feixisme, per a abraçar el racisme cultural. Per la *Nouvelle Droite*, que encarnen partits com Rassemblement National —anteriorment Front National—, Fratelli d'Italia, Partij voor de Vriheid, Vox o Aliança Catalana, la raça ja no és un factor determinant, sinó la cultura; un fet diferenciador i identificador que es natural i permanent en qualsevol grup social (Ibíd. 2021:5). En conseqüència, l'anterior viratge, conegut com a etnopluralisme, juntament amb el nativisme o retorn als orígens culturals i eliminació de tots els elements forans, ha possibilitat la identificació del migrant o persona diferent culturalment, com a l'enemic i, alhora, la visió dicotòmica del «nosaltres» i els «ells» (Ibíd. 2021:5, Margalef 2017, CM&G 2022, Valdivia 2022).

Una vegada ha quedat determinada la fina línia divisòria entre l'extrema dreta i el feixisme, convé introduir un altre concepte el populisme. Segons Mudde (2004) és una *thin-centred ideology*, és a dir, una ideologia incompleta que li permet combinar-se amb altres més completes, com ara l'extrema dreta, l'extrema esquerra, el liberalisme, etc., i que es particularitza per tres elements capitals: el maniqueisme moral, la voluntat popular i l'antielitisme. El primer consisteix en la divisió de la població en dos grups homogenis i antagònics, l'*In Group* o nosaltres i l'*Out Group* o ells/els altres. El segon advoca que la política ha de reflectir els interessos i desitjos del poble, o sia, la voluntat general del ciutadà. I el tercer és

l'hostilitat contra les elits que es perceben com a distants, corruptes i desconnectades del poble.

Determinats els conceptes d'extrema dreta, feixisme i populisme, sols resta determinar sota el paraigua de quina ideologia s'arreceren les agrupacions polítiques Aliança Catalana o Vox, principals fonts de les comunicacions que són objecte d'estudi en aquest treball. La ciència és clara en aquest sentit, Vox és un partit d'extrema dreta (Ignazi, Ortiz Barquero i Ramos-González o Pérez Castaños i García-Hípola tots ells citats per Álvarez-Benavides i Toscano 2021), únicament divergeixen a confirmar sí endemés se l'ha de considerar populista.

Aleshores, és populista Vox? Segons, Carles Ferreira (2019) «la paraula 'poble' no és esmentada mai [en els discursos de Vox], en comparació amb apel·lacions constants a 'Espanya' —més fins i tot que a "els espanyols"—. La seva retòrica és molt més nacionalista que populista» (p. 89-90). Per contra, José Javier Olivas Osuna (2021) estima populista el discurs de Vox, així com el d'altres partits d'un altre espectre polític com són Podemos, la Cup, Catalunya en comú, Junts x Catalunya o Esquerra Republicana de Catalunya, atesa la «manera d'articular les seves comunicacions, d'interpretar les dinàmiques socials i polítiques, així com d'instrumentalitzar les crisis per a construir noves identitats polítiques i obtenir suports» (p.394). Davant aquesta dicotomia i atès l'estudi que es duu a terme en el present document, es considera que Vox, com bé afirma Olivas Osuna, empra un discurs amarat de populisme que complementa i els seus trets nacionals d'extrema dreta.

Finalment i per analogia, es pot afirmar que Aliança Catalana, com en el cas de VOX, és un partit d'extrema dreta i populista, puix que com bé judica Miquel Ramos (2023) en una piulada a X:

«Vox i Aliança Catalana són dos partits idèntics, només els diferencia el marc nacional i la llengua que utilitzen. El 'Per ells' de l'1-O va ser un aval per a Vox. Aliança Catalana també creix amb el procés, però a causa del desencantament que ha produït.»

3.2. Quines són les metàfores més emprades per l'extrema dreta?

La ultradreta recorre a diverses metàfores en la seva comunicació política, una pràctica comuna i intencional en el marc de l'activitat política que respon a l'objectiu de situar conceptualment les idees en un marc o domini que les faci més comprensibles per al ciutadà. Això significa que l'extrema dreta, com la resta de partits i agrupacions polítiques, fa servir multitud de dominis font en què situa conceptualment les idees per circumscriure-les, fer-les més entenedores i, alhora, anihilar les antagòniques. D'afegitó, «la metàfora és àmpliament utilitzada en el discurs polític populista atès que ajuda a emmarcar com veiem o entenem els problemes polítics mitjançant l'eliminació de punts de vista alternatius» (CM&G 2022:4).

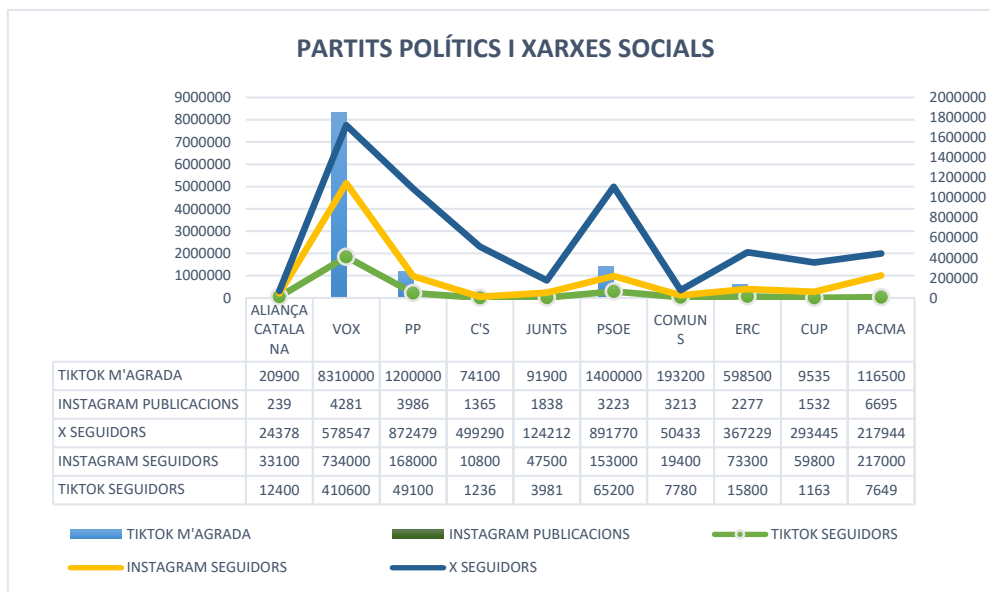
Tot i ser recurrent i múltiple per mor de les seves bonances comunicatives, hi ha dos marcs que sobreïxen respecte de la resta, el «**conflicte**»/la «**guerra**» i l'«**enemic**», i així ho validen els estudis de Daniel Valdivia, d'una banda, i Arantxa Capdevila, Carlota M. Moragas-Fernández i Josep M. Grau-Masot, de l'altra. El primer a *En defensa de España: metáforas y marcos de la ultraderecha* (2022) escodrinya al discurs de Santiago Abascal a la moció de censura a Pedro Sánchez debatuda al Congrés dels Diputats els dies 21 i 22 d'octubre de 2020 per determinar les metàfores i marcs més utilitzats. Gràcies a aquesta anàlisi, l'autor legitima que la construcció comunicativa de Vox rau en l'antagonisme de l'«ells» i el «nosaltres», que a l'encop s'emmirallen en l'«enemic» i «Espanya», respectivament. Consegüentment i a raciocini de Valdivia, el marc semàntic de l'«enemic» impregna de forma notable el discurs de Vox i, per analogia, el d'ultradreta i, per aquest motiu, justifica que en aquest Treball de Final de Grau s'investigui la metàfora **ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC** i les derivades d'aquesta en l'àmbit bèl·lic.

I quant a la recerca de Capdevila, Moragas-Fernández i Grau-Masot a l'article «Emergencia del populismo en España: marcos metafóricos de Vox y de su comunidad online durante las elecciones generales de 2019», es palesa l'ús predominant del marc bel·licista en els discursos de Vox durant la precampanya

i campanya dels comicis generals del 2019 a l'Estat espanyol. La investigació conclou que tres dels quatre trets populistes del discurs del partit espanyol ultradretà analitzats, concretament l'elit, els altres i la pàtria autèntica, es basteixen prominentment de metàfores de guerra, conflicte o crim —46,15% elit, 66,67% els altres; i 20% la pàtria autèntica— (CM&G 2022:8).

3.3. Unes xarxes socials metafòriques

Les xarxes socials han esdevingut el principal mitjà de comunicació de masses en substitució dels tradicionals, com la televisió, la ràdio o la premsa escrita. La ràpida substitució es deu a diversos factors, però un dels principals ha estat la democratització i llibertat dels continguts. Anteriorment, la notícia sempre havia estat determinada pels principis rectors del periodisme i la voluntat dels redactors de premsa. Avui dia, les xarxes socials han cristal·litzat en una manca de control i veracitat del fet noticable i aquest factor ha potenciat el discurs d'extrema dreta, alhora que li ha permès accedir al ciutadà sense cap filtre ni censura sotmesa als interessos que governen i financen els mitjans de comunicació tradicional.

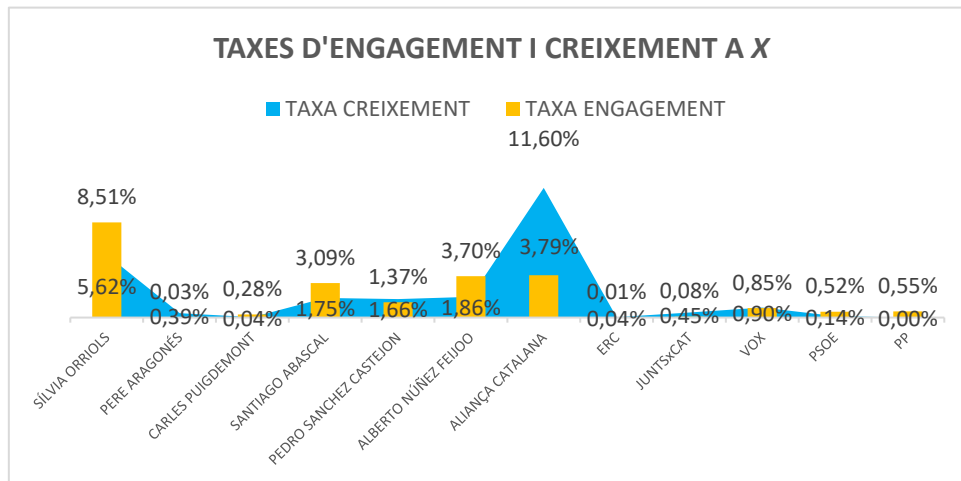

Gràfic 1.- Seguidors i interaccions a les xarxes socials dels partits polítics. Font: elaboració pròpia

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

Les dades de seguidors, publicacions i m'agrada dels partits polítics i els màxims representants ultradretans constaten l'afirmació de Castro i Diaz (2021): «A través de les xarxes socials Vox ofereix als seus simpatitzants contingut que no obté cobertura en mitjans convencionals generalistes i amb el qual reforça la seva estratègia política en l'espai físic» (p. 67).

Gràfic 2.- Taxes de màrqueting digital de partits i representants polítics a X. Font: elaboració pròpia

Adicionalment, en el gràfic 2 anterior es comparen la taxa d'engament —divisió del nombre d'interaccions per seguidors multiplicat per cent— i la taxa de creixement de seguidors en un mes a la xarxa social X dels diferents partits polítics i representants que han fet campanya a les recents eleccions al Parlament de Catalunya celebrades el passat 12 de maig. Gràcies a aquesta comparativa queda demostrat que els partits i líders d'extrema dreta arriben de forma efectiva als receptors; ergo, les xarxes socials s'han erigit en el principal entorn mitjançant el qual desenvolupen l'activitat comunicativa i ideològica.

3.4. En defensa de Catalunya

Imatge 2.- Presentació del cartell electoral de Vox per a les eleccions al Parlament de Catalunya 2024 a la premsa. Font: Diari Ara (25/04/2024).

«En defensa pròpia» (vegeu la imatge 2) ha estat l'eslògan que Vox ha escollit per als darrers comicis al Parlament de Catalunya. Un fet que pot haver estat una casualitat o bé una coincidència perfectament estudiada pels responsables de màrqueting de l'agrupació política verda, ja que Aliança Catalana i Sílvia Orriols han fet anar l'etiqueta «*Salvem Catalunya*» a les xarxes socials des de les eleccions municipals de l'any 2023. Concretament, en els darrers set dies, l'etiqueta encunyada pel partit ultradretà independentista català i la seva cara més visible ha estat incorporada a més de 200 piulades a la plataforma X³. És aital l'arrelament de l'etiqueta que «*Salvem Catalunya*» és l'eslògan de la campanya (vegeu la imatge 3).

³ Recompte fet el dia 30 de maig de 2024 mitjançant l'aplicació gratuïta en línia *Tweet Binder* (<https://www.tweetbinder.com/>).

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

Imatge 3.- Cartell electoral d'Aliança Catalana. Font: Web campanya d'Aliança Catalana (www.orriols2024.cat)

Consegüentment, ambdós partits d'extrema dreta —que han dut a terme una campanya política activa a les xarxes socials—, han fet ús de dos verbs en els seus eslògans, «salvar» i «defensar», que, a l'encop, són un parell de mots paradigmàtics del domini font d'inspiració bèl·lica. Extrem que es referma amb la lectura del programa electoral per a les eleccions al Parlament de Catalunya 2024 de totes dues agrupacions polítiques.

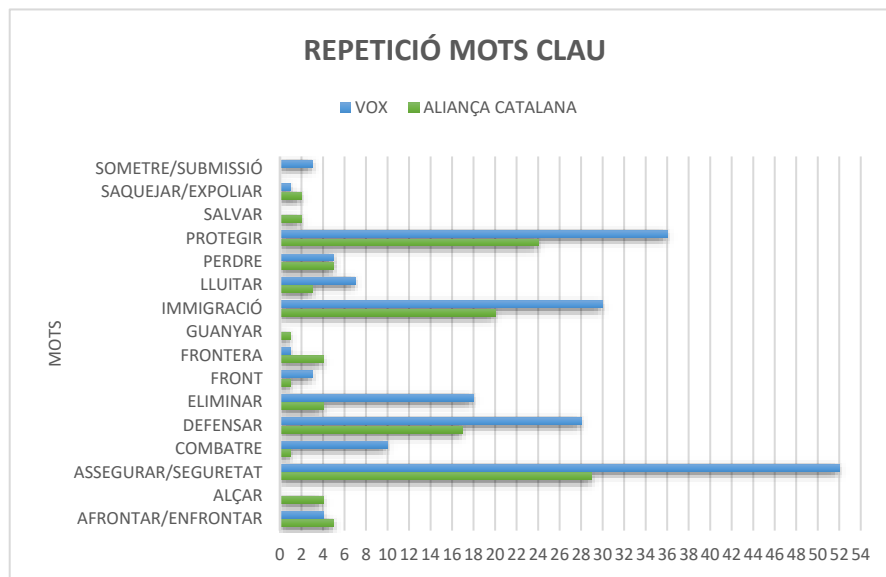
En el present estudi, s'han analitzat amb detall ambdós programes electorals amb l'objectiu d'identificar les metàfores bèl·liques utilitzades en el seu contingut. Els resultats d'aquesta anàlisi es presenten de manera estructurada en les taules annexes 1 i 2. De l'escodriany realitzat s'observa que Aliança Catalana (vegeu taula annexa 1) ha fet ús del recurs metafòric bèl·lic **cinquanta-sis** vegades i Vox **seixanta-tres** (vegeu taula annexa 2). En el cas del partit català, la metàfora més repetida és **LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA**, fins a sis vegades. Per contra, el partit d'extrema dreta espanyol basa majoritàriament el discurs en un sol pilar, **LA POLÍTICA DELS ALTRES ÉS UN CONFLICTE** —vuit repeticions—, que alhora se'n deriven dos subgrups: **LES POLÍTIQUES SEPARATISTES/INDEPENDENTISTES SÓN CONFLICTE** i **LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA/VERDES SÓN CONFLICTE**.

LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA és palpable en expressions com per exemple «Els catalans, pel simple fet d'existir com a poble nacional conscient, hem d'*alçar-nos* en Estat independent i *expulsar* els estats espanyol i francès de Catalunya» (Aliança Catalana 2024) o «No volem, necessitem ni esperem l'autorització de cap organisme estranger per a *alliberar-nos*» (Ibíd 2024). Addicionalment reforçades per piulades com ara «Fem la llengua catalana indispensable per viure i treballar a Catalunya. / Fil vertebrador de tota nació, resta a punt de trencar-se per anys de polítiques regionalistes. / Ara és l'hora segadors! / #SalvemCatalunya» (Aliança Catalana Penedès, 2024).

Les tres comunicacions relacionades s'amaren de paraules com «expulsar», «alçar», «alliberar» i, fins i tot, del primer vers de l'actual himne català, és a dir, la cançó popular catalana amb lletra actual d'Emili Guanyavents, l'origen de la qual remunta a la Guerra dels Segadors (Gran enciclopèdia catalana, 2024) i que és una crida a la defensa de la nació. Els mots assenyalats provoquen que el receptor percebi la independència de Catalunya com un conflicte armat, on la ciutadania està sotmesa a l'albir d'una força opressora i, endemés, també es clissi una pàtina romàntica i historicista en la menció a la Guerra dels Segadors —revolta secessionista del Principat de Catalunya que acabà amb el Tractat dels Pirineus i la fragmentació de Catalunya amb la cessió del territori nord a França (Gran enciclopèdia catalana, 2024)—.

En aquest sentit, Vox se serveix dels mateixos mitjans lingüístics que els seus homòlegs catalans i fa les següents afirmacions per a sustentar el conflicte que atalaia a la societat catalana: «[...]Plataforma per la Llengua, Acció Cultural del País Valencià y Obra Cultural Balear, cuyo propósito es utilizar la lengua como *arma política separatista* [...]» (Vox, 2024), «Lejos de *combatir* esta lacra y garantizar los derechos y la seguridad de los catalanes, la élite separatista ha estado más preocupada en mantener sus intereses partidistas» (Ibíd 2024), «Derogaremos las leyes de género que *atentan* contra la igualdad de los españoles, *enfrentan* a hombres y mujeres y que además crean víctimas de primera y de segunda» (Ibíd 2024) o «Mientras los partidos separatistas derrochan el dinero de todos los catalanes en financiar asociaciones que

persiguen a los niños que hablan en castellano en el recreo [...]» (Ibíd 2024). Com en el cas dels ultradretans catalans, no els manca tampoc el reforç a les xarxes socials que es reflecteix en la piulada de Vox Barcelona el dia de les eleccions «Catalanes, ¡todos a las urnas!» (Vox Barcelona, 2024). En aquest cas, es torna a palesar termes bèl·lics on la llengua és una arma de separació i destrucció de la societat o els votants són cridats a exercir el vot a les urnes com aquell que està cridat a les files per lluitar en el bàndol.

Gràfic 3.- Repetició de mots clau per a la identificació de la metàfora bèl·lica. Font: Elaboració pròpia.

D'escreix, al gràfic 3 anterior s'enumeren i comparen els mots paradigmàtics o clau bèl·lics més trobats en els programes electorals d'ambdues formacions polítiques. Les quatre paraules —en totes les categories gramaticals possibles en què apareixen— més presents al programa són «assegurar»/«seguretata», «defensar», «protegir» i «immigració». Deixant a banda la immigració, que es tractarà al següent apartat, es constata que la visió política de l'extrema dreta sempre és reactiva, o sia, la nació, el territori, la societat, l'estat és atacat o està en perill i la seva visió política sols vol revertir la situació, mitjançant la justa defensa. Fet palpable en les següents expressions que ho exemplifiquen: «Enfortirem les garanties legals i institucionals per *prevenir* i *combatre* la censura de qualsevol mena» (Aliança Catalana, 2024) o «*Liberaremos* el suelo *secuestrado* por los políticos, aumentaremos el parque vivienda social,

bajaremos los impuestos que encarecen la vivienda y *perseguiremos* con máxima dureza la okupación» (Vox, 2024).

Les comunicacions anteriors són una clara representació del *mapping* de guerra que l'extrema dreta fa ús de forma habitual i recurrent. Els polítics criden a les atxes els votants, per tal de defensar una realitat social i cultural exclusiva i excloent, basada en l'etnicisme i la visió històrica del territori, en la qual únicament tenen cabuda aquells que s'identifiquen amb el seu pensament. La imatge que brolla del discurs d'ultradreta de Vox i Aliança Catalana apel·la els sentiments primaris dels ciutadans, com ara la pèrdua, la por, la mort, la lluita, el conflicte, tot i que amb destins diferents, ja que defensen dues solucions polítiques antagòniques —els primers una Espanya única culturalment i social; i els últims una Catalunya independent successora i continuista d'un Principat de Catalunya que va deixar de ser independent uns segles ençà—. Sentiments que tots els ciutadans coneixen i identifiquen i, que permeten als partits ultradretans imbuir l'ideari a la població. Per tot això, és tangible la condició de metàfora primària d'aquelles que, encara que són elaborades o més complexes, tenen el seu marc en la guerra o la confrontació (L&J 1999).

3.5. L'enemic a casa

L'existència d'un conflicte suposa la subsistència de dues faccions o, més ben dit, de dos bàndols antagònics. Aquesta evidència implica que gràcies a l'ús de la metàfora bèl·lica, que és un recurs lingüístic recurrent com ja s'ha vist en l'anterior apartat, es pot emfasitzar una figura clau i indispensable per a la *Nouvelle Droite*, l'«enemic» que es referma en la dicotomia entre el «nosaltres» i «ells». Doncs, permet als polítics determinar l'actor de qualsevol acció o esdeveniment i així focalitzar el rol del contrari.

Reprenent amb els programes electorals i les metàfores bèl·liques reconegudes, és possible afirmar que el principal «enemic» d'Aliança Catalana i Vox és l'immigrant. No només és una de les quatre paraules clau més repetida, sinó que

també la metàfora **L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC** i les seves derivades per a Aliança Catalana com **ELS MIGRANTS SÓN ASSALTANTS O INVASORS**, **OCCIDENT ÉS L'ALIAIAT**, **ORIENT ÉS L'ENEMIC** apareixen fins a **sis** i **set** vegades en els programes del partit ultradretà català i espanyol, respectivament (vegeu les taules annexes 1 i 2).

A tall d'exemple, de la metàfora **L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC** s'albiren expressions (vegeu taula annexa 1) com: «Ara com ara, Barcelona és una ciutat on el català recula a tot arreu a causa de l'*arribada massiva* d'immigrants» (Aliança Catalana, 2024), «Finalment, no som aliens a les *lluites* que es desenvolupen al món entre l'Occident lliure i els sistemes autoritaris. Sempre serem al costat de les democràcies liberals» (Ibíd 2024), «Los catalanes ven como cada año aumenta la *inseguridad* en nuestras calles. Según el Departamento de Seguridad Nacional la inmigración ilegal es la tercera *amenaza* para nuestra *seguridad*» (Vox, 2024) o «*Detendremos* la creación de *sociedades paralelas* y guetos donde se intenten implantar en Cataluña *culturas incompatibles con la nuestra*, haciendo desaparecer el Estado de Derecho» (Ibíd, 2024). Les anteriors mostres són paradigmàtiques, especialment la darrera, de la ideologia encunyada per Alain de Benoist en què és cabdal la identificació del migrant, del diferent cultural com l'enemic, l'etnicisme que ha reemplaçat el racisme imperant dels partits feixistes de la primera meitat del segle xx (Ibíd. 2021:5, Margalef 2017, CM&G 2022, Valdivia 2022).

El «diferent» és dibuixat per Vox, en el marc de les seves declaracions, com a un ésser incompatible amb la societat oriünda que esdevé un perill real *per se* per a la seguretat nacional; és gairebé un terrorista que posa en perill la vida dels nadius. Aliança Catalana no dista gens d'aquesta visió vers la immigració, que directament la vincula amb el retrocés de l'ús del català. Extrem conegut i present en el debat quotidià cultural del Principat. Es torna a comprovar que les organitzacions d'extrema dreta contextualitzen les idees polítiques en àmbits que preocupen els ciutadans i els generen sentiments primaris, com la salvaguarda, la protecció, la defensa, etc.

És clar, que l'«enemic» és l'«altre», o més ben dit, l'alteritat. Tot allò que no és la cultura del territori o pertany als hàbits i costums històrics és vist com un element a combatre i expulsar de l'espai polític i territorial. No obstant això, un fet particular de l'extrema dreta ibèrica és la concepció de l'«altre intern». Fins ara, s'ha vist identificat el migrant com un element extern no desitjat, com passa a la resta d'Europa i del món. Emperò, Vox i Aliança Catalana perfilen altres enemics interns. El separatisme i l'esquerra, en el cas dels ultradretans espanyols (Valdivia, 2022:29) i, Espanya o l'estat opressor, en el cas dels catalans.

Vox fa ús de la metàfora **L'ESQUERRA ÉS L'ENEMIGA** fins a set ocasions (vegeu taula annexa 2), que addicionalment se li poden sumar les vuit vegades que utilitza la metàfora **LES POLÍTQUES D'ESQUERRA SÓN L'ENEMIC**. Aquesta xifra sols es veu superada aquesta xifra pel nombre de repeticions, concretament nou, que té la metàfora **ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC**. El partit que dirigeix Santiago Abascal fa les següents manifestacions, d'entre altres: «*Lejos de combatir esta lacra y garantizar los derechos y la seguridad de los catalanes, la élite separatista ha estado más preocupada en mantener sus intereses partidistas*» (Vox, 2024), «*Combatiremos a todos los niveles los intentos del separatismo por crear confrontación y romper los lazos y vínculos que nos unen con el resto de España en todos los ámbitos: social, cultural, lingüístico, etc.*» (Ibíd, 2024) o «*Defenderemos la unidad, la concordia y la verdad sustituyendo sus leyes que enfrentan a hombres contra mujeres, persiguen el español o pretenden acabar con la libertad y extender las mentiras separatistas y socialistas*» (Ibíd, 2024).

«Aliança Catalana vol que Catalunya *torni a ser rica i plena* i, per això, volem que també ho siguin les butxaques dels catalans» (Aliança Catalana, 2024), mitjançant aquesta metàfora bèl·lica, en la qual implícitament s'identifica l'«enemic» que és, a ulls del partit, l'estat espanyol espoliador, es pot copsar l'«enemic intern» de la ultradreta catalana. Qüestió que també succeeix a les xarxes socials, com bé representa la següent piulada: «Sílvia Orriols: “Fa segles que els catalans ens anem rendint per quatre llaminadures quan els camps de blat són nostres. *Nosaltres hem de decidir* el que fem i Espanya *no hi té veu* ni

vot"» (Aliança Catalana Calella, 2024). Espanya és el principal enemic intern per a l'extrema dreta catalana, com s'ha posat de manifest en els anteriors actes comunicatius del partit.

Finalment, cal esmentar un darrer enemic comú de les extremes dretes peninsulars: l'administració i, ahora, la burocràcia, que no deixa de ser, la mateixa administració. L'administració és un obstacle per al desenvolupament d'empreses i empresaris, segons ambdós partits: «L'administració ha de ser una *aliada*, no pas una *enemiga* dels nostres empresaris» (Aliança Catalana, 2024) o «Los *enemigos* de los regantes agricultores y ganaderos no son los regantes agricultores y ganaderos de otras regiones. Los *enemigos* de los trabajadores del campo son los *políticos* que utilizan el agua como excusa para no tener que gastar el dinero en infraestructuras y gastarlas para alimentar sus chiringuitos» (Vox, 2024).

Així doncs, tant la bel·licositat de la metàfora com el disseny acurat dels enemics de l'extrema dreta, faciliten la integració de l'ideari polític de Vox i Aliança Catalana, ja que la presència de les metàfores primàries aprofitades, juntament amb les instints despertats en el ciutadà, permet la comprensió, mecanització i difusió del missatge tot i que aquest estigui clarament mancat de veracitat.

3.6. La *performance*: la metàfora multimodal

Les xarxes socials constitueixen un espai on l'extrema dreta i el populisme en general s'hi senten especialment còmodes. Aquest fenomen es deu a dues raons principals. En primer lloc, aquestes plataformes permeten accedir a una audiència il·limitada sense restriccions de contingut, ja que els usuaris poden ser de qualsevol edat, sexe o origen, només cal que tinguin l'aplicació. En segon lloc, el missatge transmès pot adoptar diverses formes, com ara vídeos, imatges, cançons o dibuixos. Com bé diu la saviesa popular «una imatge val més que mil paraules» i, en aquest cas, aquest proverbi és atribuïble a qualsevol instrument que permeti comunicar una idea o un concepte, donat que la comunicació

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

humana no sols es restringeix a les paraules, puix la metàfora tampoc (Charles Forceville i Eduardo Urios-Aparisi, 2009).

Imatge 5.- Acció al metro de Barcelona de Frente obrero español. Font: Roberto Vaquero a X 08/05/2024 (https://x.com/RobertoVaquero_/status/1788142966273392984)

Imatge 4.- Acció a Sabadell de Frente obrero español. Font: Roberto Vaquero a X 22/04/2024 (https://x.com/RobertoVaquero_/status/1782448745583345783)

Les dues imatges anteriors són dos actes comunicatius diferents realitzats per Frente Obrero Español, una altra agrupació d'extrema dreta a la península. Ambdues accions representen el *mapping* de la metàfora L'ISLAM ÉS L'ENEMIC que al final és una concreció de L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC. D'afegit, encara que el «nosaltres» és Espanya, entesa com a societat i aquesta com els subjectes d'una cultura i tradició determinada; el subjecte perjudicat és la dona. El missatge escrit són dues afirmacions: «cotxe del metro exclusiu per a dones» i un cartell de benvinguda a l'«Emirat islàmic de Catalunya», que *per se* no són cap metàfora, la metàfora bèl·lica l'aporta el dibuix i fotografia d'una *cara femenina* tapada amb el *nicab*. Qualsevol dona de l'estat espanyol de més de cinquanta anys ha viscut i patit la repressió del nacionalcatolicisme de la dictadura franquista i l'alliberament del sexe femení des de la instauració de la democràcia, per tant, és una situació que no voldria repetir. Endemés, l'acció duta a terme en el metro de Barcelona té com a colofó l'eslògan «si no quieres esto en 2050. Vota

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

Frente Obrero Español» i, en l'altra, la bandera estelada en què s'ha substituït l'estrella per la mitja lluna, en clara referència a la substitució cultural i, alhora, l'equiparació de dos enemics, l'islam i l'independentisme.

Imatge 7.- Publicació a Facebook de Santiago Abascal (25/06/2020).
Font: https://www.facebook.com/SantiagoAbascalConde/posts/santiago-y-cierra-espa%C3%B1a-1377407592462665/?locale=es_LA

Imatge 6.- Piulada de Sílvia Orriols a X (28/05/2023).
Font: <https://x.com/orriolsderipoll/status/1662909669310885890?lang=ca>

Atesa l'efectivitat de la metàfora multimodal, Vox i Aliança Catalana han manejat la multimodalitat d'una forma excelsa i fins i tot han apel·lat a la tradició i història, com s'exemplifica a les imatges 6 i 7. El líder partit ultradretà espanyol, Santiago Abascal, en la imatge 7, enalteix la figura de sant Jaume, patró d'Espanya que agombola historicisme —mitjançant l'evocació a la reconquesta peninsular sotmesa a l'islam des del 711 fins al 1492, ja que el Sant està sotmetent els mudèjars— i tradició nacionalcatòlica —d'alta imbricació a la societat espanyola—. Aquesta imatge publicada per Abascal cerca «remetre a un univers historicista de gestes bèl·liques i imperials» (Moreno, 2023:69).

La representant d'Aliança Catalana, Sílvia Orriols, fa una tasca similar en el cas català. La imatge 6 conté una piulada amb la tomba de Guifré el Pilós, fundador de la Pàtria catalana i amb un clar missatge on emprava termes bèl·lics com ara

«*reconquerirem*». Les dues il·lustracions plasmen un aspecte recurrent en la ultradreta, l'escodrinys de la història del país per a poder elegir gestes èpiques, principalment el període de reconquesta i les batalles contra els musulmans que, a l'encop, poden ser reescrites i reinventades, i, així, lloar els triomfs dels quals se serveixen per a emmirallar-los en la lluita contra l'enemic migrant (Casquete, 2023:12).

Finalment, hi ha aspectes de la *performance* en els actes de campanya que són també una metàfora bèl·lica. Una mostra d'aquesta afirmació és la música triada per Vox en els seus actes durant la campanya a les eleccions del Parlament de Catalunya 2024. Segons les afirmacions del programa «Els matins» de Televisió de Catalunya el dia 10 de maig de 2024, Vox té un repertori fix de cançons una de les quals és «El novio de la muerte», himne de la legió. Aquest himne, a títol enunciatiu, diu a la segona estrofa: «Cuando más rudo era el *fuego* / y la *pelea* más fiero, / *defendiendo* a su Bandera / el Legionario *avanzó*. / Y sin *temer* al *empuje* / del enemigo exaltado, / supo *morir* como un bravo, / y la enseña *rescató*»⁴.

Tot deixant de banda que és un himne d'un cos de l'exèrcit i, per tant, les connotacions que això comporta, les referències al camp semàntic bèl·lic són constants i omnipresents i, alhora, «un tribut a una virilitat militarista i neocolonial (Moreno, 2023:69). El «camp de batalla», la «lluita», el «foc creuant», el «front», la «mort» i els «símbols de la pàtria», d'entre altres, són elements clarament identificables, que en estar inclosos en un ambient de discurs polític i de transmissió d'idees poden reforçar i complementar el significat de les idees complexes i abstractes declamades pel ponent de l'acte.

⁴ Lletre de l'himne marcial obtinguda de l'Exèrcit al web https://ejercito.defensa.gob.es/Galerias/Descarga_pdf/Unidades/Melilla/comgemel/2015/150114_Novio_de_la_Muerte_III_CARRERA.pdf

3.7. La universalitat de la guerra i l'enemic en mans de l'extrema dreta

L'auge i popularitat de l'extrema dreta és un fet palmari que recorre les democràcies mundials en un grau o un altre. Fratelli d'Italia —FdI— governen Itàlia. Rassemblement National —RN— són un partit en pujança i s'espera que guanyin a França les pròximes eleccions al Parlament Europeu. Alemanya veu amb preocupació l'avenç de la ultradreta liderada per Alternative für Deutschland —AfD— després de la caiguda del III Reich i la dissolució del Partit Nazi. Freiheitliche Partei Österreichs —FPÖ— és un partit influent en el joc parlamentari austríac i, fins i tot, ha governat el seu país en coalició amb el Österreichische Volkspartei —Partit Popular d'Àustria—. Però no només és un fenomen de partits, també trobem polítics com Javier Milei a l'Argentina o Donald Trump als Estats Units d'Amèrica que han abraçat les idees del neoliberalisme d'extrema dreta amarat de populisme.

A més de compartir la ideologia, de la lectura dels diferents programes per a les eleccions al Parlament Europeu 2024 i de les intervencions en espais com l'acte de Vox «Viva 24» celebrat el passat 19 de maig, es constata que la metàfora bèl·lica i la figura de l'enemic hi és present, en el cas d'Europa, per parlar de la matèria de la immigració i, en el cas de Milei i Trump, per anorrear de l'espai polític a tot aquell que sigui contrari o un destorb per a l'aplicació de les seves polítiques (vegeu les taules 3, 4 i 5).

LA IMMIGRACIÓ ÉS L'ENEMIC
Haremos frente de manera decidida a la <i>amenaza</i> que representa para Cataluña el islamismo, una ideología que persigue la imposición política del Islam (Vox, 2024)
Insbesondere der politische Islam ist eine <i>Gefahr</i> für Deutschland und Europa (AfD, 2024)
A l'heure du <i>péril</i> islamiste et des grands basculements démographiques, l'immigration de masse apparait aujourd'hui comme une menace existentielle pour les nations européennes (RN, 2024)

Taula 3.- Expressions metafòriques en castellà, alemany i francès

LA IMMIGRACIÓ ÉS CONFLICTE
<i>Proteger los intereses, las fronteras y la seguridad de las fronteras europeas frente a la inmigración ilegal durante la comisión Mixta para la Unión Europea (VOX, 2024-b)</i>
Dieser beinhaltet eine effektive <i>Grenzsicherung</i> , Betreuungszentren ausschließlich außerhalb Europas, die Abschiebung von allen abgelehnten Asylwerbern sowie generell kein Asyl mehr für Personen von außerhalb Europas auf europäischem Boden (FPÖ, 2024)
Politiques comme la <i>protection des frontières</i> européennes (RN, 2024)
<i>Proteggere i confini</i> d'Europa (Fdl, 2024)

Taula 4.- Expressions metafòriques en castellà, alemany, francès i italià

LA POLÍTICA ÉS GUERRA
<i>Salvem Catalunya</i> (Aliança Catalana, 2024)

<p><i>Imatge 8.- Imatge de Donald Trump. Font: CNBC (https://www.cnn.com/2022/09/08/trump-save-america-pac-eyed-by-federal-grand-jury.html)</i></p>
Por eso les digo, ánimo en esta gesta por <i>salvar</i> a occidente de la decadencia, porque occidente está a tiempo aún de elegir si quiere persistir en la senda del fracaso o si quiere retomar el camino de la libertad (Milei, 2024)
En <i>defensa</i> de Cataluña (Vox, 2024)
<i>Deffendiamo</i> Italia (Fdl, 2024)
Les députés du Rassemblement National ont largement contribué au travail parlementaire pour <i>défendre</i> la France et les Français (RN, 2024)
Per aquest motiu, si Aliança Catalana obté la majoria absoluta al Parlament, declararà i <i>defensarà</i> la independència de Catalunya (Aliança Catalana, 2024)
<i>Festung</i> Europa (AfD, 2024) ⁵
<i>Festung</i> Europa und Remigration! (FPÖ, 2024)

Taula 5.- Expressions metafòriques en català, castellà, anglès, italià, francès i alemany

⁵ El terme alemany «*Festung*» equivalent a «*bastió*» s'ha traduït a aquests efectes com a *defensa*.

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

Un cop vistos els exemples anteriors, cal determinar si hi ha universalitat o variació entre les metàfores bèl·liques en català, castellà, anglès, francès, alemany i italià, és a dir, establir si la metàfora bèl·lica és comú a les cultures occidentals que representen les llengües esmentades o bé hi ha variacions o versions particulars influïdes per factors històrics, socials i geogràfics (Kövecses, 2006).

	COINCIDÈNCIA	OBSERVACIONS
PARAULA/ES CLAU	✓	Vegeu nota al peu número 5 a la pàgina 35.
DOMINI FONT	✓	Guerra i conflicte.
DOMINI META	✓	Les polítiques d'immigració i protecció del subjecte nacional.
CORPOREÏTAT	✓	Les paraules clau apel·len als instints primaris humans que comparteixen totes les cultures origen de les expressions metafòriques.
AUTOMATITZACIÓ	✓	Els partits mostren dades i informacions no contrastades i les manifesten com a veraces.
ABSTRACTE	✓	Els conceptes expressats són complexos i abstractes.
EMOCIONS	✓	Por, salvaguarda, autoconservació, etc.

Taula 6.- Coincidència de característiques de la metàfora conceptual en les expressions lingüístiques en diverses llengües

Tal com es posa de manifest en la taula 5, hi ha una coincidència entre les característiques de les expressions metafòriques de les diverses llengües i, per tant, queda demostrada la universalitat de la metàfora bèl·lica, atès que l'experiència de la guerra és un coneixement universal que totes les cultures coneixen i comparteixen. Gairebé totes les cultures del món són capaces de copsar què és un conflicte bèl·lic, així que estan avesades a poder interpretar conceptes abstractes com les idees polítiques sobre la immigració, els impostos, la reducció de les formalitats administratives, la regulació de l'activitat agrària, etc. des del prisma del conflicte i l'enfrontament.

4. CONCLUSIONS

El present treball s'ha dut a terme amb la missió principal de dirimir si les metàfores conceptuals inspirades en el camp semàntic bèl·lic, són les armes mitjançant les quals els partits polítics i líders d'extrema dreta nodreixen el seu aparell propagandístic. Per donar compliment a aital objectiu, en primer lloc, s'ha conceptualitzat i estructurat la metàfora conceptual de la mà de les valuoses obres de Lakoff i Johnson. Després, se n'han analitzat les característiques distintives, amb especial atenció a les idees de corporeització, mecanització i automatització. Aquests són trets crucials en la distinció entre metàfores primàries i secundàries. Les metàfores primàries representen els aspectes fonamentals de l'experiència humana i, per tant, són universals, compartides per moltes cultures arreu del món. Les metàfores secundàries, també anomenades complexes, es formen a partir de les metàfores primàries i permeten expressar conceptes més abstractes gràcies a les adaptacions culturals específiques de cada societat.

També s'han relacionat les singularitats de la ultradreta, la diferència amb el feixisme i el populisme, la *thin-centred ideology* que es particularitza per tres elements capitals: el maniqueisme moral, la voluntat popular i l'antielitisme. A partir d'aquests trets, ha estat possible identificar Vox i Aliança Catalana com a partits d'extrema dreta i populistes. L'estudi s'ha centrat principalment en els programes electorals d'aquestes dues agrupacions per a les eleccions al Parlament de Catalunya i en les seves interaccions a les xarxes socials, amb l'objectiu d'analitzar les seves comunicacions en la cerca de la metàfora conceptual bèl·lica.

L'escodriny dels actes comunicatius d'ambdues formacions polítiques (vegeu taules annexes 1 i 2) ha permès capir la cohesió entre la metàfora conceptual i el discurs polític. D'altra banda, prenent com a fonament els estudis de Daniel Valdivia i Arantxa Capdevila, Carlota M. Moragas-Fernández i Josep M. Grau-Masot que demostren la primacia de l'ús de les metàfores contextualitzades semànticament en la «guerra» i el «conflicte» i la dicotomia del «nosaltres» i el

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

«ells», s'ha pogut determinar que **ELS ALTRES SÓN L'ENEMIC**, concretament **L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC**, és la metàfora predominant i d'ampli ús en els actes comunicatius de l'extrema dreta catalana i espanyola, quan el polític vol usar intencionadament el marc conceptual de l'«enemic». En canvi, les metàfores **LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA** i **LA POLÍTICA DELS ALTRES ÉS UN CONFLICTE** són les més emprades per Aliança Catalana i Vox, respectivament, quan volen irradiar les seves idees sota el *mapping* bèl·lic.

METÀFORA	EXPRESSIÓ METAFÒRICA
ELS MIGRANTS SÓN L'ENEMIC	Els hospitals, les escoles, l'estat del benestar o els recursos naturals no poden suportar l' <i>allau migratòria</i> que pateix Catalunya
	Els treballadors podran veure la llengua catalana com un element més de protecció laboral davant l' <i>allau migratori</i>
	Ara com ara, Barcelona és una ciutat on el català recula a tot arreu a causa de l' <i>arribada massiva d'immigrants</i>
	Els catalans se'n van d'una <i>ciutat descatalanitzada</i> , insegura jurídicament i física, empobrida i mal connectada
L'ESTAT ESPANYOL ÉS L'ENEMIC	Finalment, la major retallada que farem serà amb el <i>saqueig fiscal</i> que ens aplica Espanya. El 40% de tots els impostos que es recapten a Catalunya serveixen per a mantenir un estat espanyol improductiu i deficitari.
	Continuar formant part d'Espanya equival a patir un <i>saqueig fiscal</i> anual [...]
	És un impost a la mort que ens desvincula del nostre passat familiar i <i>ens obliga</i> a malvendre la casa dels nostres avis i pares per <i>satisfer les exigències</i> d'uns governants que regalen i malgasten els nostres diners
LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	No volem, necessitem ni esperem l'autorització de cap organisme estranger per a <i>alliberar-nos</i>
	Els catalans, pel simple fet d'existir com a poble nacional conscient, hem d' <i>alçar-nos</i> en Estat independent i <i>expulsar</i> els estats espanyol i francès de Catalunya
	[...] és la realització d'una declaració unilateral d'independència i la <i>presa de control</i> del territori.
	Declararem i <i>defensarem</i> la independència de Catalunya
	Aliança Catalana declararà i <i>defensarà</i> la independència de Catalunya com el millor instrument per a <i>protegir</i> la nostra cultura, la nostra riquesa i la nostra seguretat
	Cal <i>recuperar l'orgull</i> de ser catalans
	Ser independents significa <i>assumir</i> els reptes de la sobirania. Aliança Catalana vol que Catalunya <i>assumeixi</i> amb maduresa tots els debats propis d'una nació independent. El dia que Catalunya <i>assumeixi</i> el control del seu territori haurà de demostrar als socis europeus que <i>mantindrà la pau i la seguretat</i> a la seva terra

Taula 7.- Principals metàfores conceptuals bèl·liques en català

La taula anterior és un recull de les tres metàfores bèl·liques i les corresponents expressions metafòriques més iterades per Aliança Catalana en el seu programa electoral per a les eleccions al Parlament de Catalunya 2024 que es troben relacionades a la taula annexa 1.

Pel que fa a les preguntes formulades per a assolir l'objectiu del treball, cal destacar que, en primer lloc, la metàfora bèl·lica sembla ser un pilar important del màrqueting de l'extrema dreta en atenció a la seva freqüència d'ús. En aquest sentit, se n'han comptabilitzat cinquanta-sis repeticions al programa polític d'Aliança Catalana i seixanta-tres al de Vox, que consten relacionades a les taules annexes número 1 i 2 de l'annex.

A més, s'ha palesat com les xarxes socials és un mitjà habitual i còmode per aquests partits i líders que els permet establir una comunicació directa i sense censures amb el ciutadà. Addicionalment, s'ha provat que el nombre absolut de seguidors i interaccions a les xarxes socials dels partits i líders ultradretans eren millors que els dels altres partits. D'escreix, s'ha comprovat que a X la taxa de creixement i d'engagement també era favorable per a Vox i Aliança Catalana. D'afegitó, es pot valorar la irrupció al Parlament de Catalunya per part del partit liderat per Sílvia Orriols, ja que no ha disposat d'espai publicitari als mitjans de comunicació clàssics, ni ha participat en cap debat públic, ergo, ha dut a terme una campanya a les xarxes i a les places dels pobles i ciutats de Catalunya.

L'ús recurrent de les metàfores bèl·liques implica necessàriament la identificació d'una sèrie de termes del camp semàntic corresponent que es repeteixen de manera quotidiana en les comunicacions de l'extrema dreta. Paraules com «assegurar», «seguretat», «protegir», «immigració», «defensar», «eliminar» o «combatre» són constants en les declamacions polítiques de Vox i Aliança Catalana. Aquestes paraules són clau per albirar els dos factors preponderants de la concomitància entre metàfora conceptual i discurs polític, l'*embodiment* i l'automatització. La intencionalitat de l'ús d'aquests termes, que principalment irradien instints bàsics com la por, l'autoconservació, la resistència, etc., contribueixen a la simplificació i manipulació de les idees polítiques que facilita

l'assumpció d'aquestes i la posterior repetició com a dogmes de fe i amb plena presumpció de veracitat.

Altrament, la transmissió de les idees polítiques simplificada i modulada per la metàfora conceptual bèl·lica, no es limita a la comunicació oral i escrita tradicional. Endemés s'ha mostrat que l'extrema dreta també fa ús intencionadament de la multimodalitat de la metàfora. Imatges publicitàries, actuacions no autoritzades al metro de Barcelona i fins i tot la música que acompanya a un acte de campanya de Vox no són eleccions fruit de la casualitat. Tot en té un perquè. Si la comunicació de les paraules no es limita només a les paraules, les metàfores tampoc poden únicament brollar del llenguatge verbal, consegüentment, es poden clissar en altres modes comunicatius com ha quedat validat en el present document.

La darrera qüestió a resoldre és la possible universalitat de la metàfora conceptual bèl·lica. Segons Kövecses (2006), la universalitat indica que determinades metàfores són comuns a moltes cultures i societats car se sustenten en experiències corporals i cognitives compartides per tots els éssers humans. La consciència del conflicte i la guerra és coneguda i experimentada per gairebé tots els habitants del món. Nogensmenys, en aquest treball s'ha fet una petita comparació d'expressions metafòriques bèl·liques de partits i polítics ultradretans europeus, Javier Milei i Donald Trump, per tant, polítics culturalment molt propers a Catalunya i Espanya. Això ha permès testimoniar la universalitat de la metàfora bèl·lica en les llengües com el català, el castellà, l'anglès, el francès, l'alemany i l'italià. Cal assenyalar, en aquest punt, que el fet que totes les agrupacions esmentades tinguin una ideologia d'extrema dreta i populista, amb un ideari característic compartit, també contribueix a la universalitat del missatge *per se*.

En conclusió, és possible afirmar, encara que no categòricament, que la metàfora bèl·lica pot ser considerada un pilar fonamental o almenys un element important en l'estratègia del màrqueting de l'aparell propagandístic dels partits d'extrema dreta. A més a més, l'accés al poder depèn de forma determinada de l'habilitat

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

per saber imposar un *mapping* amb les metàfores conceptuais i les imatges adients per a propiciar la comprensió, credibilitat, coherència i assumpció del discurs polític i, alhora, obtenir la validació i militància del ciutadà (Lakoff 2017).

5. BIBLIOGRAFIA

Aliança Catalana. (2024). *Programa electoral d'Aliança Catalana*.
<https://aliancacatalana.cat/>

Aliança Catalana Calella [<https://x.com/CalellaAC>] (7/04/2024). *Silvia Orriols: "Fa segles que els catalans ens anem rendint per quatre llaminadures quan els camps de blat són nostres"* [Piulada]. X.
<https://x.com/CalellaAC/status/1776969132296098152>

Aliança Catalana Penedès [<https://x.com/PenedesAC>] (27/04/2024). *Fem la llengua catalana indispensable per viure i treballar a Catalunya. Fil vertebrador de tota nació, resta a punt de*. [Piulada]. X.
<https://x.com/PenedesAC/status/1784207049875714205>

Alternative für Deutschland (2024). *Europawahl Programm 2024*. (Programa eleccions al Parlament Europeu 2024). <https://www.afd.de/europa-neu-denken/>

Casquete, Jesús (Ed.), Moreno Luzón, Luis, (2023). *Vox frente a la historia*. Tres Cantos: Ediciones Akal, S.A.

Capdevila, Arantxa; i Moragas-Fernández, Carlota Maria (2019). *Usos políticos de la metáfora*. Vilassar de Dalt: Icaria Editorial.

Capdevila, Arantxa; Moragas-Fernández, Carlota Maria; Grau-Masot, Josep Maria (2022). «Emergencia del populismo en España: marcos metafóricos de Vox y de su comunidad online durante las elecciones generales de 2019». *Profesional de la información*, v. 31, n. 3, e310317

Castro Martínez, Andrea i Díaz Morilla, Pablo (2021). La comunicació política de la dreta radical en xarxes socials. De Instagram a TikTok i Gab, la estratègia digital de Vox. *Dígitos. Revista de Comunicació Digital*, 7 (P. 67-89).

Citron, Francesca i Goldberg, Adele (2014). Metaphorical sentences are more emotionally engaging than their literal counterparts. *Journal of cognitive neuroscience*, 26 (11), (P. 2585-2595)

Cuenca Ordinyana, Maria Josep i Hilferty, Joseph (2013). *Introducción a la lingüística cognitiva*. Barcelona: Ariel Letras.

Fernández García, A; Rodríguez Jiménez, J. (2001) *Fascismo, neofascismo y extrema derecha*. Madrid: Arco Libros

Ferreira, Carles (2019). «Vox como representante de la derecha radical en España: un estudio sobre su ideología». *Revista española de ciencia política*, v. 51. (P. 73-98).

Forceville, C.; i Urios-Aparisi, E. (Eds.). (2009). *Multimodal metaphor* (Vol. 11). Walter de Gruyter.

Fratelli d'Italia (2024). *Con Giorgia l'Italia cambia l'Europa* (Programa eleccions al Parlament Europeu 2024). <https://www.fratelli-italia.it/programma-europa-2024/>

Freiheitliche Partei Österreichs (2024). *EU Wahl 2024*. (Programa eleccions al Parlament Europeu 2024). <https://www.fpo.e.at/eu-wahl-2024/eu-wahnsinn-stoppen/>

Gran enciclopèdia catalana. [Recurs en línia]. Recuperat de: <https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana>.

Hilferty, Joseph (1995). Metonímia i metàfora des d'una perspectiva cognitiva. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, Núm. 18, (p. 31-44).

Huici Módenes, Adrián (2017). *Teoría e historia de la propaganda*. Madrid: Síntesis

Johnson, Mark (1993). *Moral Imagination: Implications of cognitive science for ethics*. (Edició 1997). Chicago i Londres: The University of Chicago Press

Kövecses, Zoltán (2006). «Universality and Variation in the Use of Metaphor» a Johannesson N., Minugh D. C. (Eds.). *Selected Papers from the 2006 and 2007 Stockholm Metaphor Festivals*, Acta Universitatis Stockholmiensis, Stockholm. (p. 51-74).

Lakoff, George; i Johnson, Mark (1980). *Metaphors we live by*. (Edició 2003). Chicago: The University of Chicago Press.

Lakoff, George. (1991). «Metaphor and war: The metaphor system used to justify war in the Gulf». *Peace Research* (p. 25-32).

Lakoff, George (1996). *Moral Politics*. (Edició 2016). Chicago i Londres: The University of Chicago Press

Lakoff, George; i Johnson, Mark (1999). *Philosophy in the flesh*. Nova York: Basic Books.

Lakoff, George (2008). *The Political Mind*. Nova York: Penguin Books.

Lakoff, George (2017). *No pienses en un elefante: Lenguaje y debate político*. Barcelona: Ediciones Península (Grup Planeta).

Margalef Boquera, Lluç (2017). *L'auge de l'extrema dreta en el marc de la Unió Europea. El cas del Front Nacional francès*. Fundació Catalunya Europa.

Milei, Javier (2024/05/19). *Discurso del Presidente de la Nación, Javier Milei, en el gran acto de Vox "Viva 24", en Vistalegre Madrid, España*. <https://www.caserosada.gob.ar/informacion/discursos/50498-discurso-del-presidente-de-la-nacion-javier-milei-en-el-gran-acto-de-vox-viva-24-en-vistalegre-madrid-espana>

Mudde, Cas (2004). «The populist zeitgeist». *Government and opposition*, v. 39, (P. 541-563).

Olivas Osuna, José Javier (2021). «Populismo en España: Fundamentos teóricos y relatos dominantes». *Araucaria. Revista Iberoamericana de filosofía, política, humanidades y relaciones internacionales*, v. 23, n. 47, (P. 371-401).

Orriols, Sílvia [<https://x.com/orriolsderipoll>] (28/05/2023). *Aquí va començar tot, i d'aquí estant, ho reconquerirem TOT. Visca Ripoll i Visca Catalunya!*. [Piulada]. X. <https://x.com/orriolsderipoll/status/1662909669310885890>

Ortiz, Maria Jesús, Grima Murcia, María Dolores; i Fernández, Eduardo (2017). «Brain processing of visual metaphors: An electrophysiological study». *Brain and Cognition* (P. 117-124)

Pérez Brufau, Roger (2007). «INTERNET: una xarxa de metàfores» [article en línia]. *Digithum*. Núm. 9. UOC.

Ramos, Miquel [https://x.com/Miquel_R] (16/06/2023). *Vox y Aliança Catalana son dos partidos idénticos, solo les diferencia el marco nacional y la lengua que utilizan.* [Piulada]. X. https://x.com/Miquel_R/status/1669606775413174273

Rassemblement Nationale (2024). *La France revient, L'Europe revit! Notre projet pour une Europe des nations* (Programa eleccions al Parlament Europeu 2024). <https://vivementle9juin.fr/projet>

Sidera, Alba (2020). *Feixisme persistent*. Barcelona: Edicions Saldonar.

Soriano, Cristina (2012). «La metàfora conceptual». A; Ibarretxe-Antuñano, Iraide i Valenzuela Manzanares, Javier (2012). *Lingüística cognitiva*. Barcelona: Anthropos.

Valdivia, Daniel (2022). *En defensa de España: metáforas y marcos de la ultraderecha*. Barcelona: Ediciones Beers&Politics

Van Dijk, Teun A. (2008). *Semántica del discurso e ideología*. Discurso & Sociedad.

Van Dijk, Teun A. (2009). *Society and Discourse: How Social Context Influence Text and Talk*. Cambridge, New York: Cambridge University Press.

Vox (2024). *Programa electoral de Vox*. <https://aliancacatalana.cat/>

Vox (2024-b). «VOX se queda solo en la defensa de las fronteras seguras y el control de la inmigración ilegal, que 'ha pasado de ser un reto a convertirse en una amenaza para nuestra seguridad'». https://www.voxespana.es/grupo_parlamentario/actividad-parlamentaria/vox-se-queda-solo-en-la-defensa-de-las-fronteras-seguras-y-el-control-de-la-inmigracion-ilegal-que-ha-pasado-de-ser-un-reto-a-convertirse-en-una-amenaza-para-nuestra-seguridad-20240528

Vox Barcelona [https://x.com/vox_barcelona] (12/05/2024). *Catalanes, ¡todos a las urnes!* [Piulada]. X. https://x.com/vox_barcelona/status/1789611179171533281

6. ANNEXOS

6.1. Taula d'expressions metafòriques procedents del programa d'Aliança Catalana

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Els catalans <i>se'n van</i> d'una <i>ciutat descatalanitzada, insegura</i> jurídicament i física, empobrida i mal connectada	BARCELONA "NO CATALANA" ÉS CONFLICTE	14
Aliança Catalana declararà i <i>defensarà</i> la independència de Catalunya com el millor instrument per a protegir la nostra cultura, la nostra riquesa i la nostra seguretat	CATALUNYA ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	14
Els treballadors podran veure la llengua catalana com un <i>element més de protecció</i> laboral davant l'allau migratori	EL CATALÀ ÉS UNA ARMA	3
Per tal d'enfortir el nostre sector agrícola i <i>protegir</i> el nostre món rural [...]	EL MÓN RURAL ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	6
Entenem la importància estratègica de l'agricultura i la volem <i>protegir</i> i potenciar	EL MÓN RURAL ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	25
<i>Protegirem</i> el nostre sector agropecuari	EL MÓN RURAL ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	27
Aliança Catalana declararà i defensarà la independència de Catalunya com el millor instrument per a <i>protegir</i> la nostra cultura, la nostra riquesa i la nostra <i>seguretat</i>	EL NO CATALÀ ÉS L'ENEMIC	14
A dia d'avui, només un 40% del que consumim es produeix al país, per aquest motiu, volem augmentar la sobirania alimentària catalana per a <i>protegir-nos</i> de futures crisis i generar més llocs de feina al camp català	ELS ALIMENTS SÓN ARMES I LA GANA ÉS CONFLICTE	25
[...]reduir les quotes d'autònoms i suprimir impostos <i>contraris</i> a l'estalvi	ELS IMPOSTOS SÓN L'ENEMIC	5
Els hospitals, les escoles, l'estat del benestar o els recursos naturals no poden suportar l' <i>allau migratòria</i> que pateix Catalunya	ELS MIGRANTS SÓN ASSALTANTS O INVASORS	2
Els treballadors podran veure la llengua catalana com un element més de protecció laboral davant l' <i>allau migratori</i>	ELS MIGRANTS SÓN ASSALTANTS O INVASORS	3
Ara com ara, Barcelona és una ciutat on el català recula a tot arreu a causa de l' <i>arribada massiva d'immigrants</i>	ELS MIGRANTS SÓN ASSALTANTS O INVASORS	14
Els catalans <i>se'n van</i> d'una <i>ciutat descatalanitzada, insegura</i> jurídicament i física, empobrida i mal connectada	ELS MIGRANTS SÓN ASSALTANTS O INVASORS/L'ENEMIC	14
Promourem que els docents dediquin el temps a fer classe i no l'hagin de <i>perdre</i> fent hores i hores de paperassa burocràtica	LA BUROCRÀCIA ÉS L'ENEMIC	22

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
La burocràcia i les dificultats administratives <i>no els deixen</i> sortir a patrullar	LA BUROCRÀCIA ÉS L'ENEMIC	8
Enfortirem les garanties legals i institucionals per prevenir i <i>combatre</i> la censura de qualsevol mena	LA CENSURA ÉS L'ENEMIC	32
No aprovarem mai les accions de cancel·lació o mort civil que cerquen <i>intimidat</i> les persones, aïllar-les o fer-los <i>perdre</i> la feina per tal de no alçar la veu contra els discursos hegemònics	LA CENSURA ÉS L'ENEMIC	32
Per aquest motiu, <i>defensem</i> la independència de la família, la <i>llibertat</i> dels pares a triar el millor model educatiu pels fills i totes les polítiques que <i>protegeixin</i> les capacitats de les famílies per gaudir de bona salut econòmica	LA FAMÍLIA ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	7
No volem, necessitem ni esperem l'autorització de cap organisme estranger per a <i>alliberar-nos</i>	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	1
Els catalans, pel simple fet d'existir com a poble nacional conscient, hem d' <i>alçar-nos</i> en Estat independent i <i>expulsar</i> els estats espanyol i francès de Catalunya	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	1
[...] és la realització d'una declaració unilateral d'independència i la <i>presa de control del territori</i> .	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	1
declararem i <i>defensarem</i> la independència de Catalunya	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	1
Aliança Catalana declararà i <i>defensarà</i> la independència de Catalunya com el millor instrument per a protegir la nostra cultura, la nostra riquesa i la nostra seguretat	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	14
Cal <i>recuperar l'orgull</i> de ser catalans	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	28
Ser independents significa <i>assumir</i> els reptes de la sobirania. Aliança Catalana vol que Catalunya <i>assumeixi</i> amb maduresa tots els debats propis d'una nació independent. El dia que Catalunya <i>assumeixi</i> el control del seu territori haurà de demostrar als socis europeus que <i>mantindrà la pau i la seguretat</i> a la seva terra	LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA ÉS UNA LLUITA	30
Aliança Catalana declararà i defensarà la independència de Catalunya com el millor <i>instrument</i> per a <i>protegir</i> la nostra cultura, la nostra riquesa i la nostra seguretat	LA INDEPENDÈNCIA ÉS UNA ARMA	14
Per aquest motiu, <i>tombarem</i> la llei de limitació de preus del lloguer.	LA LLEI ÉS L'ENEMIC	16
Aliança Catalana <i>apostarà per reformar</i> el sistema mediàtic català per tal de normalitzar la llengua nacional en els nostres mitjans (televisius, radiofònics i en línia)	LA LLENGUA ALS MITJANS DE COMUNNICACIÓ ÉS CONFLICTE	27

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Per aquest motiu, considerem que és necessari que el Parlament declari l' <i>estat d'emergència demogràfica</i>	LA NATALITAT CATALANA ÉS UNA LLUITA	7
A Aliança Catalana pensem que les decisions cabdals les ha de prendre el poble i no pas un grup de <i>polítics allunyats de la realitat</i> del país	LA POLÍTICA TRADICIONAL ÉS L'ENEMIC	32
L'administració ha de ser una <i>aliada</i> , no pas una <i>enemiga</i> dels nostres empresaris	LA RELACIÓ ADMINISTRACIÓ I EMPRESARIS ÉS CONFLICTE	26
Espanya <i>roba</i> a Catalunya	LA RELACIÓ ENTRE ESPANYA I CATALUNYA ÉS UN CONFLICTE	6
No tolerarem que, gràcies a les credencials de sol·licitants d'asil, vinguin persones que suposin una <i>amença</i> per a la nostra seguretat nacional	LA SALVAGUARDA DE LA SEURETAT NACIONAL ÉS UN LLUITA	2
[...] per <i>afrentar</i> els reptes actuals de <i>seguretat</i> de manera eficaç i amb més patrullers al carrer [...]	LA SEURETAT ÉS UNA LLUITA	8
Si el camp és productiu i la gent s'hi <i>guanya la vida</i> , el món rural evitarà el despoblament i tot el que això comporta: tancament d'escoles, hospitals, comerços i tota mena de serveis.	LA VIDA ÉS UNA LLUITA	25
Cal apostar per un règim d'imposts competitiu que acabi amb l'excés de <i>voracitat fiscal</i>	L'ADMINISTRACIÓ ÉS ESPOLIADORA	5
L'administració catalana ha de deixar de ser una <i>enemiga que multa, castiga</i> i <i>esprem</i> fiscalment les empreses per esdevenir la millor <i>aliada</i> i sòcia de les nostres indústries	L'ADMINISTRACIÓ ÉS L'ENEMIC	5
És una arbitrietat injusta on l'administració <i>segresta</i> tot el que estalviem durant la vida per tal d'exigir un <i>rescat</i> als nostres hereus	L'ADMINISTRACIÓ ÉS L'ENEMIC I LA RELACIÓ ENTRE L'ADMINISTRACIÓ I L'ADMINISTRAT ÉS CONFLICTE	6
trobem els docents que veuen que és impossible <i>mantenir la disciplina</i> a l'aula	L'AULA ÉS CONFLICTE	22
Aliança Catalana vol que Catalunya <i>torni a ser rica i plena</i> i, per això, volem que també ho siguin les butxaques dels catalans	L'ECONOMIA ÉS UNA LLUITA	5
Sempre <i>defensarem</i> l'estalvi i la inversió com a motors [...]	L'ECONOMIA ÉS UNA LLUITA	5
Sempre <i>defensarem</i> el patrimoni i l'estalvi de les famílies catalanes	L'ECONOMIA ÉS UNA LLUITA	6
[...] augmentar la presència de Catalunya a la Unió Europea, participant-hi de forma pragmàtica, amb l'objectiu de <i>defensar</i> les exportacions i la indústria catalanes	L'ECONOMIA ÉS UNA LLUITA	29
els partits catalans <i>facin valdre la seva veu</i> per apostar per <i>mesures proteccionistes</i> que <i>protegeixin</i> les indústries catalanes i europees del dúmping laboral, fiscal, regulador i ecològic que suposen diverses economies del tercer món	LES ECONOMIES DEL TERCER MÓN SÓN L'ENEMIC	5

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Promourem l'ús i la difusió de l'occità entre la societat aranesa i la catalana augmentant la producció audiovisual en occità, i la producció literària, amb mesures de sensibilització lingüística i en tots aquells <i>fronts</i> que calgui	LES IDEES SÓN CONFLICTE	31
No aprovarem mai les <i>accions de cancel·lació o mort civil</i> que cerquen intimidar les persones, aïllar-les o fer-los perdre la feina per tal de <i>no alçar la veu</i> contra els discursos hegemònics	LES IDEES SÓN CONFLICTE	32
Finalment, no som aliens a les <i>lluïtes</i> que es desenvolupen al món entre l'Occident lliure i els sistemes autoritaris. Sempre <i>serem al costat</i> de les democràcies liberals.	LES RELACIONS CULTURALS SÓN CONFLICTE	29
<i>Protegirem</i> el coneixement històric que conserven els nostres picapedrers, ferrers, fusters, vidriers, ceramistes, etc.	LES TRADICIONS ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	32
Continuar formant part d'Espanya equival a patir un <i>saqueig</i> fiscal anual [...]	L'ESTAT ESPANYOL ÉS ESPOLIADOR	1
Finalment, la major retallada que farem serà amb el <i>saqueig fiscal</i> que ens aplica Espanya. El 40% de tots els impostos que es recapten a Catalunya serveixen per a mantenir un estat espanyol improductiu i deficitari.	L'ESTAT ESPANYOL ÉS ESPOLIADOR	14
És un impost a la mort que ens desvincula del nostre passat familiar i ens <i>obliga</i> a malvendre la casa dels nostres avis i pares per <i>satisfer les exigències</i> d'uns governants que regalen i malgasten els nostres diners	L'ESTAT I ELS POLÍTICS SÓN OPRESORS	6
trobem els docents que veuen que és impossible <i>mantenir la disciplina</i> a l'aula	L'ESTUDIANT ÉS L'ENEMIC	22
A escala internacional, Aliança Catalana vol que la Generalitat aposti per enfortir i <i>capitanejar</i> l'euroregió dels Pirineus Mediterrània tal com en el passat Barcelona va exercir la capitalitat d'aquesta zona	L'EUROREGIÓ PIRINEUS MEDITERRÀNIA ÉS UN COMANDAMENT MILITAR	29
Ara com ara, Barcelona és una ciutat on el català recula a tot arreu a causa de l' <i>arribada massiva d'immigrants</i>	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	14
Tampoc s'ha fet res per a <i>salvar</i> els oficis artístics del patrimoni arquitectònic i altres que també són singulars	L'URBANISME ÉS CONFLICTE	31
Finalment, no som aliens a les <i>lluïtes</i> que es desenvolupen al món entre l'Occident lliure i els sistemes autoritaris. Sempre <i>serem al costat</i> de les democràcies liberals.	OCCIDENT ÉS L'ALIAI	29
Finalment, no som aliens a les <i>lluïtes</i> que es desenvolupen al món entre l'Occident lliure i els <i>sistemes autoritaris</i> . Sempre <i>serem al costat</i> de les democràcies liberals.	ORIENT ÉS L'ENEMIC	29

Taula annex 1.- Expressions metafòriques d'Aliança Catalana en el programa de les eleccions al Parlament de Catalunya 2024

6.2. Taula d'expressions metafòriques procedents del programa de Vox

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Cataluña es un patrimonio que tenemos la responsabilidad de <i>cuidar, proteger</i> y legar a las generaciones venideras	CATALUNYA ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	2
En <i>defensa</i> del futuro de Cataluña y España	CATALUNYA I ESPANYA SÓN ESPAIS A DEFENSAR	2
De manera inmediata, aumentaremos los medios humanos, materiales y jurídicos de los Mossos d'Esquadra para <i>asegurar</i> la seguridad en las calles	EL CARRER ÉS UN CONFLICTE	10
<i>Protegeremos</i> zonas que tengan un especial interés estratégico para el sector primario, como suelos fértiles o zonas pesqueras	EL MÓN RURAL ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	35
<i>Protegeremos</i> las pequeñas explotaciones agrícolas y ganaderas familiares, frente a la proliferación descontrolada de macroproyectos de energías renovables, <i>garantizando la subsistencia</i> y sostenibilidad económica de las explotacions	EL MÓN RURAL ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	35
<i>Defenderemos</i> la caza como actividad esencial para el control de poblaciones y para la protección de las explotaciones agrícolas y ganaderas, así como por su valor medioambiental y económico	EL MÓN RURAL I LES TRADICIONS ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	36
<i>Salvaguardaremos</i> aquellos lugares que tienen valor por su riqueza natural, cultural, paisajística, etnográfica o histórica <i>amenazados</i> por la implantación proyectos de energías renovables	EL TERRITORI ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	47
Los <i>enemigos</i> de los regantes agricultores y ganaderos no son los regantes agricultores y ganaderos de otras regiones. Los <i>enemigos</i> de los trabajadores del campo son los políticos que utilizan el agua como excusa para no tener que gastar el dinero en infraestructuras y gastarlas para alimentar sus chiringuitos	EL VELL POLÍTIC ÉS L'ENEMIC	38
<i>Expulsaremos</i> también a los activistas que extienden el odio a España o el adoctrinamiento sexual a menores. <i>Defenderemos</i> la libertad de los padres a elegir libremente el centro de estudios para sus hijos	ELLS SÓN L'ENEMIC	12
<i>Protegeremos</i> , y en su caso, restauraremos, los escudos, emblemas y piezas heráldicas tradicionales de nuestros municipios y provincias, frente a los intentos de tanto separatistas como globalistas y multiculturales que <i>anhelan cancelar</i> la historia de España impresa en las piedras y cuadros presentes en nuestras Instituciones	ELLS SÓN L'ENEMIC	17

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
<i>Liberaremos</i> el suelo <i>secuestrado</i> por los políticos, aumentaremos el parque vivienda social, bajaremos los impuestos que encarecen la vivienda y <i>perseguiremos</i> con máxima dureza la okupación	ELLS SÓN L'ENEMIC	23
El <i>secuestro</i> del suelo público por los ayuntamientos y la Generalitat ha beneficiado exclusivamente a partidos y políticos corruptos y ha agravado la escasez artificial que dispara el precio de la vivienda. Con el fin de conseguir una oferta de vivienda a precios asequibles en Cataluña, impulsaremos la <i>liberación</i> de todo suelo que no esté o deba estar especialmente protegido por motivos de interés público convenientemente justificados	ELLS SÓN L'ENEMIC	24
<i>Eliminaremos</i> cualquier tipo de ayuda destinada a la implementación de la Agenda 2030 y suspendaremos, mientras no se deroguen, todas las normas climáticas impuestas por las <i>élites globalistas</i> que cargan a las personas, familias y empresas con el peso de la transición ecológica en forma de “impuestos verdes”, <i>criminalizan</i> a nuestros agricultores, ganaderos y pescadores e impiden que exploremos nuestros recursos	ELLS SÓN L'ENEMIC	32
Ahora tenemos la oportunidad de <i>frenar a los responsables</i> y de <i>levantar la voz en defensa propia</i> , de todo lo que amamos y de nuestra patria chica y nuestra patria grande	ELLS SÓN L'ENEMIC D'ESPANYA	2
La sobrerregulación y la <i>asfixia fiscal</i> desincentiva la llegada de turistas a Cataluña. Eliminaremos la aplicación de la tasa turística para favorecer la llegada de turistas a nuestra región	ELS IMPOSTOS SÓN L'ENEMIC QUE ENS MATA	46
Defenderemos la unidad, la concordia y la verdad sustituyendo sus leyes que <i>enfrentan</i> a hombres contra mujeres, <i>persiguen</i> el español o <i>pretenden acabar con la libertad</i> y extender las mentiras separatistas y socialistas.	ELS INDEPENDENTISTES I L'ESQUERRA SÓN L'ENEMIC	4
<i>Combatiremos</i> a todos los niveles los intentos del separatismo por crear <i>confrontación</i> y <i>romper</i> los lazos y vínculos que nos unen con el resto de España en todos los ámbitos: social, cultural, lingüístico, etc.	ELS INDEPENDENTISTES I L'ESQUERRA SÓN L'ENEMIC	4
<i>Desterraremos</i> de los principios rectores de las políticas públicas todo el lastre ideológico separatista y socialista	ELS INDEPENDENTISTES I L'ESQUERRA SÓN L'ENEMIC	5
Mientras los partidos separatistas derrochan el dinero de todos los catalanes en financiar asociaciones que <i>persiguen</i> a los niños que hablan en castellano en el recreo [...]	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	13
<i>Lucharemos</i> para que los delincuentes separatistas paguen por sus delitos [...]	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	15

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Continuaremos <i>defendiendo</i> , como ya hemos hecho durante la pasada legislatura, la ilegalización de los partidos separatistas que tienen entre sus fines expresos la ruptura de España	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	16
Lejos de <i>combatir</i> esta lacra y <i>garantizar los derechos y la seguridad</i> de los catalanes, la élite separatista ha estado más preocupada en mantener sus intereses partidistas	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	23
<i>Frente a la inseguridad jurídica</i> provocada por el separatismo y el expolio fiscal al que siguen sometidos los contribuyentes y empresas catalanas, recompensaremos el mérito	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	31
La inseguridad y las políticas separatistas son el peor <i>enemigo</i> de nuestra hostelería y comercios de toda la vida	ELS INDEPENDENTISTES SÓN L'ENEMIC	45
Ahora tenemos la oportunidad de frenar a los responsables y de <i>levantar la voz en defensa propia</i> , de todo lo que amamos y de nuestra patria chica y nuestra patria grande	ESPANYA ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	2
<i>Defenderemos</i> la unidad, la concordia y la verdad sustituyendo sus leyes que enfrentan a hombres contra mujeres, persiguen el español o pretenden acabar con la libertad y extender las mentiras separatistas y socialistas.	ESPANYA ÉS UN ESPAI A DEFENSAR	4
A la inseguridad jurídica se une el <i>infierno burocrático</i> y fiscal que <i>acaba</i> con empleos a diario	LA BUROCRÀCIA ÉS L'ENEMIC	31
<i>Protegeremos</i> el campo frente a la criminalización y la burocracia verde	LA BUROCRÀCIA ÉS L'ENEMIC	34
Te pido que votes en <i>defensa</i> de los tuyos, de tu tierra	LA FAMÍLIA ÉS UN OBJECTE A DEFENSAR	2
Las cocinas y supermercados fantasma en zonas residenciales <i>están afectando</i> también a la <i>convivencia</i> vecinal en ciudades como Barcelona.	LA IL·LEGALITAT A BARCELONA ÉS CONFLICTE	25
<i>Expulsaremos</i> a todos los inmigrantes ilegales y a aquellos legales que cometan delitos graves o hagan del delito leve su modo de vida	LA IMMIGRACIÓ ÉS L'ENEMIC	7
Hasta lograr su cierre, procuraremos las medidas e infraestructuras necesarias para <i>garantizar la seguridad</i> de los trabajadores de estos centros, la existencia de espacio suficiente y la <i>seguridad de los vecindarios</i> aledaños	LA IMMIGRACIÓ ÉS L'ENEMIC	8
suspenderemos las subvenciones a entidades como Plataforma per la Llengua, Acció Cultural del País Valencià y Obra Cultural Balear, cuyo propósito es utilizar la lengua como <i>arma</i> política separatista, imponiendo el catalán y erradicando el español.	LA LLENGUA ÉS CONFLICTE	6

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA

Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
<i>Apoyaremos</i> el desarrollo de la industria editorial y de las ferias del libro escritos en español, así como en catalán y en sus variedades lingüísticas tradicionales. <i>Protegeremos</i> del acervo patrimonial y archivístico catalán, así como fomentaremos la lectura del libro físico y las bibliotecas públicas y privadas	LA LLENGUA ÉS CONFLICTE	18
Pondremos fin a toda normativa relacionada con el <i>apartheid lingüístico</i> que el separatismo lleva años imponiendo en Cataluña	LA LLENGUA ÉS CONFLICTE	40
<i>Defenderemos</i> la libertad de uso del español y del catalán	LA LLENGUA ÉS UN ELEMENT A DEFENSAR	4
<i>Defenderemos</i> la libertad y nuestra cultura, para que, quien quiera, pueda acudir a los espectáculos taurinos que se celebran en numerosos municipios de Cataluña	LA TRADICIÓ/LA CULTURA ÉS UN ELEMENT A DEFENSAR	5
Expulsaremos también a los activistas que extienden el odio a España o el adoctrinamiento sexual a menores. <i>Defenderemos</i> la libertad de los padres a elegir libremente el centro de estudios para sus hijos	LA TRADICIÓ/LA CULTURA ÉS UN ELEMENT A DEFENSAR	12
<i>Protegeremos</i> y potenciaremos los bienes materiales e inmateriales de nuestra región, respetando las particularidades de nuestras provincias, la arquitectura de sus masías en la variedad de sus formas tradicionales, la glosa catalana, nuestras danzas y música y las manifestaciones deportivas más características	LA TRADICIÓ/LA CULTURA ÉS UN ELEMENT A DEFENSAR	17
Frente a la inseguridad jurídica provocada por el separatismo y el <i>expolio fiscal</i> al que siguen sometidos los contribuyentes y empresas catalanas, recompensaremos el mérito	L'ADMINISTRACIÓ ÉS ESPOLIADORA	31
La Generalitat <i>castiga</i> la compra de la vivienda a través del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales más alto de España	L'ADMINISTRACIÓ ÉS L'ENEMIC	25
<i>Combatiremos</i> la figura del falso autónomo que afecta a todos los ámbitos laborales	L'ADMINISTRACIÓ ÉS L'ENEMIC	32
Estableceremos un <i>plan de protección</i> a autónomos con medidas de ayudas directas e indirectas que incluya simplificar y agilizar los trámites exigidos por las administraciones a los trabajadores por cuenta propia.	L'ADMINISTRACIÓ ÉS L'ENEMIC	32
Esta legislación pretende <i>terminar</i> con la <i>concordia</i> y la <i>reconciliación</i> heredada de nuestros padres y abuelos, reescribir la historia e imponer una verdad oficial que atenta contra la libertad de expresión y cátedra	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	4
<i>Combatiremos</i> y <i>frenaremos</i> las políticas de memoria histórica que han llevado al derribo de cruces y emblemas históricos en los últimos años en Cataluña	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	4

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Derogaremos las leyes de género que <i>atentan</i> contra la igualdad de los españoles, enfrentan a hombres y mujeres y que además <i>crean víctimas</i> de primera y de segunda	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	4
Derogaremos la Ley 11/2014, de 10 de octubre, para garantizar los derechos de lesbianas, gays, bisexuales, transgéneros e intersexuales y para erradicar la homofobia, la bifobia y la transfobia y toda la legislación derivada de ésta, por suponer una <i>amenaza</i> para el bienestar, libertad y sano desarrollo de los menores de nuestra región y por pretender el borrado de las mujeres	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	5
<i>Defenderemos</i> el deporte femenino frente a las leyes trans que amenazan el esfuerzo y el mérito de nuestras deportistas	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	5
VOX es el único <i>dique de contención</i> frente al totalitarismo de la izquierda más radical de Europa	LES POLÍTIQUES D'ESQUERRA SÓN CONFLICTE	5
<i>Defenderemos</i> la extensión de la vida útil de las centrales nucleares de nuestra región y potenciar la inversión en energía nuclear en Cataluña como fuente verde y limpia de abastecimiento energético	LES POLÍTIQUES VERDES SÓN L'ENEMIC	33
<i>Protegeremos</i> el campo frente a la criminalización y la burocracia verde	LES POLÍTIQUES VERDES SÓN L'ENEMIC	
VOX es el único <i>dique de contención</i> frente al totalitarismo de la izquierda más radical de Europa	L'ESQUERRA ÉS L'ENEMIGA	5
<i>Frente</i> a la promoción de prácticas abortivas, eugenésicas y de promoción de la eutanasia, propias del separatismo y la izquierda, <i>garantizaremos la libertad de conciencia</i> del personal sanitario, para que en <i>ningún caso sea forzado</i> a actuar contra su conciencia, tanto en intervenciones médicas como quirúrgicas como en la dispensación de medicamentos que atenten contra la vida	L'ESQUERRA ÉS L'ENEMIGA	42
Por ello, <i>haremos frente</i> a la turismofobia promovida por la izquierda, la cual pone en peligro el sustento de cientos de miles de trabajadores y familias catalanas	L'ESQUERRA ÉS L'ENEMIGA	45
Frente a la <i>demonización</i> de los pisos turísticos llevada a cabo por la izquierda, apostaremos por su regulación ordenada [...]	L'ESQUERRA ÉS L'ENEMIGA DE L'EMPREDORIA	47
Cataluña se <i>enfrenta</i> a un aumento significativo en la llegada de menores extranjeros no acompañados (MENA), con un incremento del 287% en los últimos siete años	L'IMMIGRANT (MENA) ÉS L'ENEMIC	29
<i>Defenderemos</i> el acceso prioritario a los españoles a las ayudas públicas que financian con sus impuestos	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	27

EL FRANCTIRADOR D'ULTRADRETA
Els missatges bèl·lics de l'extrema dreta des del faristol

EXPRESSIÓ METAFÒRICA	METÀFORA	PÀGINA
Los catalanes ven como cada año <i>aumenta la inseguridad</i> en nuestras calles. Según el Departamento de Seguridad Nacional la inmigración ilegal es la tercera <i>amenaza</i> para nuestra <i>seguridad</i>	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	27
<i>Defenderemos</i> nuestra cultura e identidad frente al multiculturalismo que dificulta a los inmigrantes el sentimiento de arraigo y pertenencia a la comunidad de acogida, rompe la cohesión social y genera sociedades paralelas	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	28
<i>Combatiremos</i> el fraude en el empadronamiento y, en general, en materia de extranjería [...]	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	29
<i>Detendremos</i> la creación de sociedades paralelas y guetos donde se intenten implantar en Cataluña culturas incompatibles con la nuestra, haciendo desaparecer el Estado de Derecho	L'IMMIGRANT ÉS L'ENEMIC	29
<i>Haremos frente</i> de manera decidida a la amenaza que representa para Cataluña el islamismo, una ideología que persigue la imposición política del Islam	L'ISLAM ÉS L'ENEMIC	28
<i>Garantizaremos</i> la intimidad e inviolabilidad de los hogares españoles, sacando a los okupas de cada domicilio inmediatamente; y <i>persiguiendo</i> a las mafias de la ocupación para proteger a los vecinos.	L'OKUPACIÓ ÉS UN CONFLICTE	9
[...] <i>proteger</i> a los propietarios que sufren la acción de las mafias de okupación o la entrada ilegal de un okupa en su vivienda	L'OKUPACIÓ ÉS UN CONFLICTE	23
<i>Lucharemos</i> contra la degradación y abandono de los espacios urbanos apostando por su rehabilitación.	L'URBANISME ÉS UN CONFLICTE	26

Taula annex 2.- Expressions metafòriques de VOX en el programa de les eleccions al Parlament de Catalunya 2024